Bureau Endemica B.V.

OmgevingsScan Flora en Fauna

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Woningbouwlocatie Oosterterp te Wieringerwerf

26 JANUARI 2024

Bureau Endemica B.V
Rapportnr.: ER-24.118 L07
Auteur:

Bureau Endemica BV

ECOLOGISCH ADVIES • ONDERZOEK • EDUCATIE

OmgevingsScan Flora en Fauna

Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Omgevingswet

Woningbouwlocatie Oosterterp te Wieringerwerf

Bureau Endemica BV
ECOLOGISCH ADVIES • ONDERZOEK • EDUCATIE
WWW.ENDEMICA.NL

Havinghastraat 66-L
1817 DA Alkmaar

Tel: *072 - 234 00 66*
Email: bureau@endemica.nl

© 2025 Bureau Endemica B.V./ Gemeente Hollands Kroon

DISCLAIMER

Bureau Endemica B.V., is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Endemica B.V.; opdrachtgever vrijwaart Bureau Endemica voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Endemica, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Colofon

In opdracht van:	Gemeente Hollands Kroon Postbus 8 1760 AA Anna Paulowna
Productie:	Bureau Endemica B.V. Havinghastraat 66L, Alkmaar
Auteur(s):	
Kwaliteitscontrole door:	
Rapportnummer:	ER- 24.118 L07
Projectnummer:	EP- 24.118
Datum:	26-1-2025
Plaats:	Alkmaar

DIT RAPPORT KAN GECITEERD WORDEN ALS:

(2025).
OmgevingsScan Flora en Fauna;
Woningbouwlocatie Oosterterp te Wieringerwerf.
Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële
effecten in het kader van de Omgevingswet.
Rapport ER-24.118 L07, Bureau Endemica,
Alkmaar.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding 1

1.2 Onderzoeksopgave 1

2 Beoordelingskader 2

2.1 Nationaal natuurbeleid 2

2.1.1 Omgevingswet 2

2.1.2 Gebiedsbescherming 2

2.1.3 Soortbescherming 4

2.1.4 Nieuwbouw 7

2.2 Provinciaal natuurbeleid 7

2.2.1 Provinciale vrijstelling beschermde soorten 7

2.2.2 Provinciaal Beschermd Landschap 8

2.2.3 Actief soortenbeleid 9

2.2.4 Natuurnetwerk Nederland 9

2.2.5 Stiltegebied 10

2.3 Gemeentelijk beleid 11

2.4 Gedragscode soortenbescherming voor stadswerk 12

2.5 Soortenmanagementplan (SMP) en pre-SMP 14

3 Methode 15

3.1 Soorten 15

3.1.1 Literatuur en Bronnenonderzoek 15

3.1.2 Veldbezoek 16

3.1.3 Verwerking 16

3.2 Gebieden 16

4 Beschrijving gebied en ingreep 17

4.1 Ligging plangebied en omgeving 17

4.2 Beschrijving plangebied en ecotopen 18

4.3 Geplande werkzaamheden 20

5 Beoordeling gebiedsbescherming 21

5.1 Natura 2000-gebieden 21

5.1.1 Stikstofberekening m.b.v. AERIUS-Calculator 22
5.2 Provinciaal Beschermd Landschap (BPL) 22
5.3 Natuurnetwerk Nederland 23
6 Aanwezigheid beschermde soorten 25
6.1 Vaatplanten 25
6.2 Vogels 26
6.2.1 Algemene broedvogels 26
6.2.2 Vogels met jaarrond beschermd nest 28
6.3 Grondgebonden zoogdieren 29
6.3.1 Juridisch zwaarder beschermde zoogdieren 29
6.3.2 Laag beschermde zoogdieren 31
6.4 Vleermuizen 32
6.4.1 Verblijfplaatsen 32
6.4.2 Potentiële vliegroutes en foerageergebieden 33
6.5 Reptielen 33
6.6 Amfibieën 34
6.7 Vissen 35
6.8 Overige soorten 35
7 Conclusie en aanbeveling 37
7.1 Gebiedsbescherming 37
7.2 Soortbescherming 37
7.3 Natuurinclusief bouwen 38
7.4 Overige aanbevelingen 39
8 Bronnenlijst 41
8.1 Literatuur 41
8.2 Websites 42
9 Bijlagen 43
Bijlage I: Vrijgestelde soorten per provincie 43

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Gemeente Hollands Kroon is voornemens om woningbouw toe te staan op een perceel aan de Oosterterpweg te Wieringerwerf. Hiertoe is een Omgevingsvergunning nodig. In § 4.3 worden de werkzaamheden nader omschreven.

Wanneer bij ruimtelijke ontwikkelingen beschermde plant- of diersoorten in het geding kunnen zijn, dienen de plannen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De voorgenomen werkzaamheden zijn dan namelijk mogelijk in strijd met de Omgevingswet. Bij de aanvraag van een Omgevingsvergunning vraagt de gemeente altijd om een Flora- en Faunaonderzoek. Daarom is door Bureau Endemica in opdracht onderzoek uitgevoerd naar aanwezige of te verwachten beschermde natuurwaarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Op 1 januari 2024 is de voormalige Wet natuurbescherming (Wnb) vervangen door de nieuwe Omgevingsweg (Ow). In de huidige wetgeving is voor de visievorming met name de omgevingsvisie als planfiguur opgenomen. De wetgeving kent in het kader van de soortenbescherming geen vergunningstelsel. Uitgangspunt is dat de bepalingen als omschreven in de beschermingsregimes worden nageleefd. Met andere woorden; initiatiefnemers van projecten of activiteiten dienen ervoor zorg te dragen dat bij de uitvoering van deze projecten of activiteiten geen overtredingen van de verbodsbepalingen, die zijn vastgelegd ter bescherming van de soorten, ontstaan. Als er een activiteit voorgenomen is of plaatsvindt moet vooraf onderzoek worden uitgevoerd om vast te kunnen stellen of er sprake is of kan zijn van een overtreding van een van de verboden uit de beschermingsregimes. De grondslag voor dit onderzoek is gelegen in de Zorgplicht (Artikel 11.28 Bal Ow). De daarbij behorende onderzoeksplicht, bijvoorbeeld in de vorm van een onderzoek aan de flora en fauna, ligt bij de initiatiefnemer. Op basis van de resultaten van dit onderzoek dient vervolgens beoordeeld te worden of aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

1.2 Onderzoeksopgave

Bureau Endemica is gevraagd om een OmgevingsScan Flora en Fauna uit te voeren voor de locatie aan de Oosterterpweg in Wieringerwerf. Zodoende kan worden bepaald of er mogelijke knelpunten zijn in relatie tot de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten, waar bij de geplande werkzaamheden rekening mee gehouden moet worden. Onder de Omgevingswet heet dit de *OmgevingsScan Flora en Fauna*. Bij mogelijke overtreding van de natuurwetgeving wordt beoordeeld of en hoe dit voorkomen kan worden (bijvoorbeeld door het treffen van mitigerende en/of compenserende maatregelen of het werken volgens een gedragscode) en welke vervolgstappen er nodig zijn. Dit rapport dient voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dat aan de Zorgplicht en natuurwetgeving wordt voldaan.

De OmgevingsScan Flora en Fauna betreft geen gerichte inventarisatie van soorten; het brengt in de eerste plaats in beeld welke (beschermde) soorten te verwachten zijn op basis van habitatgeschiktheid en bekende waarnemingen. Vervolgens wordt aangegeven welke soorten (negatief) beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen plannen.

2 BEOORDELINGSKADER

2.1 Nationaal natuurbeleid

De bescherming van de natuur is opgenomen als doel in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 1 januari 2024 wettelijk vastgelegd in de Omgevingswet (Ow). Deze wet regelt zowel de bescherming van soorten als de bescherming van gebieden en houtopstanden. De Wet natuurbescherming (Wnb) is hierbij volledig vervallen. De natuurzaken en natuurbescherming worden vanaf heden geregeld in de *Aanvullingswet natuur* (opname Wnb in Ow) en *Aanvullingsbesluit natuur* (uitwerking uitvoeringsregels en normen en administratieve regels Wnb in AMvB's Ow en in Or) die bij de Ow horen. De grootste wijziging met betrekking tot natuurbescherming is de terminologie en stelselherziening; zo zijn veel onderdelen verdeeld over Ow, AMvB's en Or, zijn er bijv. géén verboden handelingen maar 'Natura 2000-activiteit' of 'flora- en fauna-activiteit' en géén 'nee-tenzij', maar 'ja-mits' principe.

2.1.1 Omgevingswet

Bij de Omgevingswet is men van 26 wetten naar 1 wet fysieke leefomgeving gegaan. Onder fysieke leefomgeving vallen bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed. In de Omgevingswet wordt het belang van natuur dus als onderdeel van de fysieke leefomgeving geregeld. De wet borgt de bescherming van natuurkwaliteiten, zoals aangewezen Natura 2000-gebieden en van (daar) in het wild voorkomende flora en fauna.

Alle activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, kunnen samenlopen met handelingen waarbij ook een toestemming op grond van de Omgevingswet nodig is. Daarbij gaat het om handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden en/of handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Binnen de omgevingsvergunning kunnen activiteiten afzonderlijk worden aangevraagd (artikel 5.7 Ow). Zo kan er in de omgevingsvergunning bijvoorbeeld een aanvraag voor een Vergunning flora- en fauna-activiteit gedaan worden voor een bouwactiviteit.

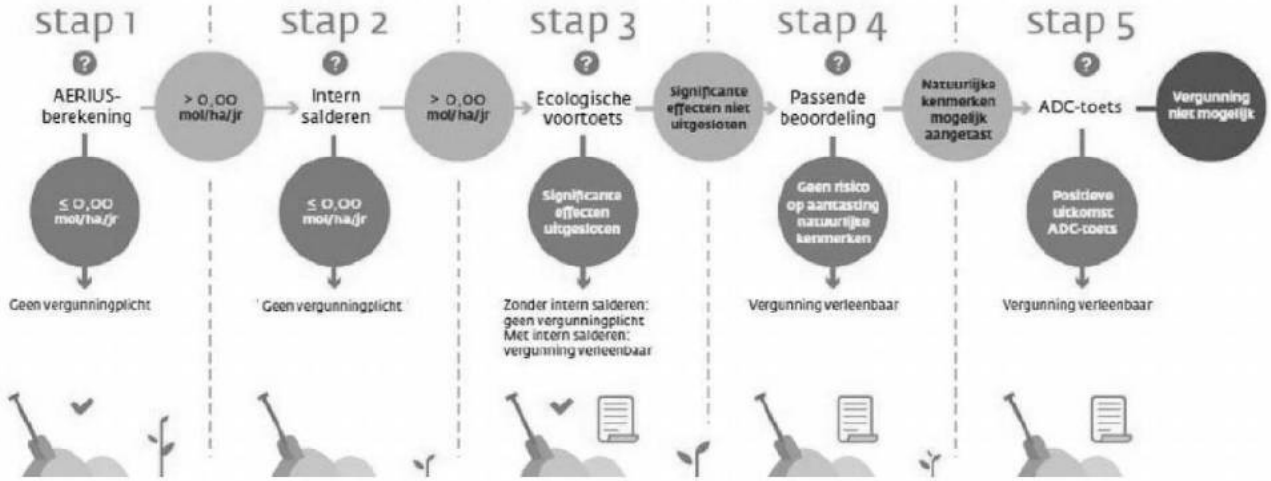
2.1.2 Gebiedsbescherming

Voor handelingen in strijd met de bescherming van Natura 2000-gebieden kan een vergunning nodig zijn (artikel 5.1, eerste lid, onder e, Ow). In dat geval moet de omgevingsvergunning ook betrekking hebben op het aspect natuur. Wanneer natuur aanhaakt bij de omgevingsvergunning dient de uitgebreide procedure gevolgd te worden. Via een verzoek van de gemeente aan het bevoegd gezag wordt Ow-toestemming gevraagd. Deze toestemming (verklaring van geen bedenkingen) is een instemming van een ander bestuursorgaan voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Zonder deze verklaring kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning niet verlenen. De planaanvrager (initiatiefnemer) kan er ook voor kiezen om een afzonderlijke toestemming bij het bevoegd gezag aan te vragen. De aanhaakplicht bij de omgevingsvergunning is niet van toepassing als voorafgaand aan deze aanvraag eerder al een aanvraag Omgevingswet voor het betreffende project is ingediend. Hiervoor kan vervolgens de reguliere omgevingsvergunning aanvraagprocedure gevolgd worden.

2.1.2.1 *Stikstof*

De Staat moet ervoor zorgen dat in 2030 het stikstofdoel gehaald moet worden, waarbij de meest kwetsbare natuur prioriteit krijgt. In Noord-Holland zijn de nieuwe beleidsregels stikstof in maximaal 5 stappen te nemen (zie Figuur 1). Allereerst, stap 1, dient een *berekening* voor het uiteindelijke gebruik én een *berekening* voor de aanlegfase of uitvoeringsfase/bouw gemaakt te worden met de *AERIUS*-rekenmethode. De uitstoot mag niet meer dan 0,00 mol/ha/jaar zijn. Door toepassing van (technische) mogelijkheden kan de uitstoot zo laag mogelijk gehouden worden, bijvoorbeeld door de inzet van elektrisch materieel of gebruik van stikstoffilters.

Indien de uitstoot wel groter is dan 0,00 mol/ha/jaar, bestaat de mogelijkheid tot *intern salderen*; stap 2. De nieuwe situatie mag niet leiden tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ten opzichte van de huidige situatie. Binnen de bedrijfsvoering moet gecompenseerd worden door bijvoorbeeld enerzijds te stoppen met een activiteit zodat anderzijds een nieuwe activiteit kan starten. Een voorbeeld is het amoveren van bestaande woningen zodat energie neutrale woningen neergezet kunnen worden. Voor intern salderen is sinds de inwerkingtreding van de Spoedwet aanpak stikstof per 1 januari 2020 geen natuurvergunning meer nodig. Dat oordeelde de Raad van State in een uitspraak van 20 januari 2021. Dat betekent dat als een activiteit of een project wordt uitgevoerd waarbij (alleen) intern salderen wordt toegepast, dit binnen de bestaande depositie is toegestaan zonder (aanvullende) vergunning daarvoor.

Figuur 1. Aan de hand van bovenstaand stappenplan kan vastgesteld worden of het project vergunningsplichtig is onder de Ow en welke instrumenten gebruikt moeten worden (Bron: Provincie Noord-Holland).

Als uit de AERIUS-berekening blijkt dat het project leidt tot tijdelijke en/of zeer geringe stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, dan is een *Ecologische Voortoets* mogelijk; stap 3. Met deze toets kan worden bepaald of de verwachte depositie negatieve effecten zal hebben op het beschermde habitattype in Natura 2000-gebieden. Als een negatief effect in een nieuw project kan worden uitgesloten, dan is een natuurvergunning niet nodig. Als u rekening houdt met intern salderen moet er wel een natuurvergunning worden aangevraagd.

Als significant negatieve effecten door stikstofdepositie niet kunnen worden uitgesloten, moet er getoetst worden of de kans bestaat op aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden. Hierbij moet beoordeeld worden of de stikstofdeposities een risico vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen zoals deze voor elk Natura 2000-gebied zijn bepaald. Hiervoor wordt een

Ecologische Passende Beoordeling opgesteld (stap 4). Als de conclusie van de passende beoordeling is dat er geen risico bestaat op aantasting van natuurwaarden, kan de natuurvergunning door het bevoegd gezag (meestal Gedeputeerde Staten) worden verleend. Het is ook mogelijk om de negatieve effecten van een project te compenseren met de positieve effecten van het (gedeeltelijk) intrekken van de vergunning van een ander project. Dat heet extern salderen. Voor extern salderen gelden strenge voorwaarden. Zo moet een project daadwerkelijk stoppen en wordt er 30% afgenomen van de vergunning die wordt overgedragen, ten behoeve van de natuur. Saldo-gevende bedrijven mogen de stikstofemissieruimte van bestaande stallen of hallen volledig overdragen aan saldo-nemende bedrijven die daarvan dus 70% van mogen gebruiken voor nieuwe ontwikkelingen, ook als deze gebouwen geheel of gedeeltelijk leeg staan.

Tenslotte kan een *ADC-toets* uitgevoerd worden (stap 5). Voor deze toets ligt de drempel hoog. Er moet voor het project sprake zijn van ontbreken van Alternatieven, het bestaan van Dwingende reden van groot openbaar belang en de schade aan kwetsbare habitattype moet men Compenseren door de aanleg van nieuwe natuur binnen of buiten de huidige Natura 2000-gebieden. Als het project de toets doorstaat, kan het doorgaan ondanks de stikstofuitstoot die het veroorzaakt.

Het *Programma Aanpak Stikstof* is in de Omgevingswet vastgelegd in veertien verschillende artikelen. Inhoud PAS, maatregelen en onderbouwingen staan in Artikel 4.27 Bkl en Artikel 3.15 e.v. De gemeentelijke PAS valt onder artikel 4.32 Bkl. Op 18 december 2024 deed de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van Staten een uitspraak die gevolgen heeft voor natuurtoetsen over stikstof. De uitspraak is meteen van kracht. De nieuwe uitspraak houdt in dat intern salderen als een mitigerende maatregel binnen de Natura 2000-regelgeving geldt. Daardoor zijn nu wél een Passende beoordeling en een natuurvergunning vereist indien men intern salderen wilt toepassen. Intern salderen mag alleen nog maar als deze maatregel niet ten koste gaat van de bescherming van Natura 2000-gebieden.

2.1.3 Soortbescherming

De natuurbescherming kent drie beschermingsregimes; beschermingsregime soorten *Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn* en *Soorten van Nationaal belang*. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen. Een aantal soorten zijn beschermd ongeacht of de soorten binnen of buiten beschermde natuurgebieden aanwezig zijn. Voor overtreding van verbodsbepalingen (zie Tabel 1) is een vergunning op grond van de Omgevingswet noodzakelijk.

Voor een aantal soorten in de categorie *'Soorten van Nationaal belang'* (Bijlage IX van het Bal) geldt een provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen (Provincie Noord-Holland, 2016). Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud (zie Tabel 4 Vrijgestelde soorten per provincie). Het betreffen algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren van de voormalige Flora- en faunawet (zie Tabel 1). Vrijgestelde soorten worden niet behandeld, maar de in Noord-Holland niet-vrijgestelde soorten, zoals de kleine marterachtigen, wel.

Tabel 1. Verbodsbepalingen soorten binnen de Omgevingswet.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn: Richtlijn 2009/147 EG van het Europees parlement en de raad.	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn: Richtlijn 91/43/EEG van de raad.	Beschermingsregime 'overige soorten' Bijlage IX Besluit Activiteiten leefomgeving (Bal).
Vogelrichtlijn Art 5, lid a. Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Habitatrichtlijn Art. 12, lid 1a. Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Bal Art 11.54, Lid 1a. Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Vogelrichtlijn Art 5, lid b. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Habitatrichtlijn Art 12, lid 1d. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Bal Art 11.54, Lid 1b. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Vogelrichtlijn Art 5, lid c. Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Habitatrichtlijn Art. 12, lid 1c. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Vogelrichtlijn Art 5, lid d. Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Habitatrichtlijn Art 12, lid 1b. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren, vooral tijdens perioden van voortplanting, afhankelijkheid van de jongen, overwintering en trek.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Habitatrichtlijn Art 13, Lid 1a. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Bal Art 11.54, Lid 1c. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een beperkt aantal vogelsoorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Hun nesten zijn daarom jaarrond beschermd. De Lijst van *'jaarrond beschermde vogelnesten'* is verdeeld in vijf categorieën:

1. Nesten van de Steenuil die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders (Roek, Gierzwaluw en Huismus) die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar. Van de vijf soorten broeden de Slechtvalk, Grote gele kwikstaart en Ooievaar zeer tot tamelijk zelden in Noord-Holland.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Van de zeven soorten broeden de Boomvalk, Buizerd, Havik, Sperwer en Ransuil in Noord-Holland.
5. Tot deze categorie behoren vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Tot de categorie 5 behoren momenteel 34 vogelsoorten, waarvan het overgrote deel ook broedt in Noord-Holland. De Draaihals, Tapuit, Brilduiker, Glanskop en Hop broeden echter zeer zeldzaam in Noord-Holland. Daarentegen behoren tot de lijst ook enkele (zeer) algemene soorten, te weten de Ekster, Zwarte kraai, Koolmees en Pimpelmees. Andere (minder algemene) soorten die tot de categorie 5 behoren zijn de Spreeuw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Oeverzwaluw, IJsvogel, Blauwe reiger, Groene specht, Zwarte specht, Grote- en Kleine bonte specht, Bosuil, Torenvalk, Bonte- en Grauwe vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Zwarte mees, Gekraagde en Zwarte roodstaart. De soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Door hun negatieve broedtrend in Provincie Noord-Holland geldt dit momenteel o.a. voor de Blauwe reiger, Torenvalk, Tapuit, Boerenzwaluw, Huiszwaluw en Spreeuw.

Sinds 2017 is niet langer elke verstoring van een vogel verboden, maar enkel een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (blz. 147 Memorie van Toelichting). Echter, vogelsoorten genoemd in de conventie van Bern zijn vooralsnog zwaarder beschermd. Hieronder vallende ook algemene vogelsoorten die in het plangebied kunnen voorkomen zoals Koolmees, Pimpelmees en Winterkoning.

2.1.3.1 Zorgplicht en Rode lijst-soorten

In de Ow is een specifieke Zorgplicht (Artikel 11.28 Bal Ow) vastgelegd. Deze plicht geldt bij alle omgevingsvergunningsaanvragen. Speciale aandacht gaat daarbij niet alleen uit naar vogels en soorten genoemd onder de Habitatrichtlijn, maar ook naar soorten van Nationaal belang en Rode Lijst-soorten. Zo eist artikel 3.57, lid 1, sub c van het Besluit kwaliteit leefomgeving van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten op de Rode Lijsten. Voor soorten die op de Rode Lijst zijn geplaatst geldt bijvoorbeeld een hogere prioriteit bij het nemen van actieve beschermingsmaatregelen. Hierbij valt te denken aan het verbeteren van hun leefgebieden. Ook in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) spelen de Rode Lijstsoorten een rol. Het wordt onder meer van belang geacht voor het in een gunstige staat van instandhouding brengen van Europees en internationaal beschermde soorten en habitats én Rode Lijstsoorten.

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt de Zorgplicht in dat voorafgaand aan het verrichten van een activiteit nagegaan moet worden of er beschermde en Rode-lijst soorten aanwezig kunnen zijn. Tevens moet gekeken worden of voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn op en rond de planlocatie. Vervolgens wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor deze soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten. Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten wordt nagegaan welke gevolgen de activiteiten hierop hebben. Er dienen vervolgens passende preventieve maatregelen te worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen. Tijdens

en na het verrichten van de voorgenomen activiteiten dient te worden nagegaan of de getroffen maatregelen het beoogde effect heeft. De activiteit dient te worden gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet kunnen worden voorkomen. Indien het staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is dienen passende herstelmaatregelen te worden getroffen.

2.1.4 Nieuwbouw

Bij nieuwbouw van woningen is de **verplichting tot natuurinclusief bouwen van** toepassing conform besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Transformatie en verbouw van een pand valt hier niet onder. De eerste bouwsteen van natuurinclusief bouwen is natuur in het gebouw: het inbouwen van verblijfsplaatsen in woningen, bijvoorbeeld via neststenen. Dit is noodzakelijk voor diersoorten die voor hun broedgelegenheid van gebouwen afhankelijk zijn, zoals huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. De tweede bouwsteen is natuur aan, op en om de woning: groene daken en gevels en natuurlijke tuinen met egeldoorgangetjes en groene erfafscheidingen. De derde bouwsteen is natuur in de buurt: het toepassen van meer groen en blauw in de directe woonomgeving en het aanleggen van groene en blauwe verbindingen met andere delen van de stad of het buitengebied, zoals via hagen, bomen of natuurvriendelijke oevers,. Alle drie de bouwstenen vergroten de biodiversiteit, leefbaarheid en natuurbeleving; de laatste twee bouwstenen vergroten ook de klimaatbestendigheid van het gebied.

2.2 Provinciaal natuurbeleid

In Noord-Holland zijn honderden waardevolle natuurgebieden, landschappen en wateren, waarvan er 19 door de EU worden beschermd. Ze variëren van bos, heide, duinen, veenweiden en polders tot water, zoals de Waddenzee en het IJsselmeer. Binnen deze provinciale 'groenstructuur' verbindt de provincie natuurgebieden, creëert en verwerft ze nieuwe gebieden en beschermt de provincie gebieden, dieren en planten tegen ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Het belang van biodiversiteitsherstel is vastgelegd in de Omgevingsvisie NH2050 (Provincie Noord-Holland, 2018) – waarin biodiversiteit één van de zeven kernopgaven is voor de komende decennia – en in het provinciale coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken!' (Coalitie, 2019), waarin onder andere een forse ambitie is verwoord voor de afronding van het Natuurnetwerk Nederland en verbetering van de waterkwaliteit. Wat Provincie Noord-Holland hiervoor doet is weergegeven in het Programma Natuurontwikkeling (Provincie Noord-Holland, 2019b). Het provinciaal beleid is vooral gericht op de Omgevingswet (Artikel 2.18, lid 1 sub g), de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) inclusief de natuurverbindingen, het stimuleren van natuurinclusieve landbouw, faciliteren van Nationale Parken en het realiseren van recreatieve verbindingen. Zoals in de Omgevingsvisie is aangegeven, kijken ze ook steeds meer buiten deze onderwerpen om naar kansen om biodiversiteit te herstellen en versterken. Voor toepassing van de graadmeter recente natuurkwaliteit in Noord-Holland is een soortselectie uitgevoerd, gericht op het samenstellen van een representatieve set soorten, die een goed beeld geeft van de trends in biodiversiteit voor de afzonderlijke onderdelen binnen een ecosysteem in Noord-Holland. Voor de biodiversiteitsgraadmeter Noord-Holland wordt in totaal gebruik gemaakt van 415 soort-ecosysteemcombinaties.

2.2.1 Provinciale vrijstelling beschermde soorten

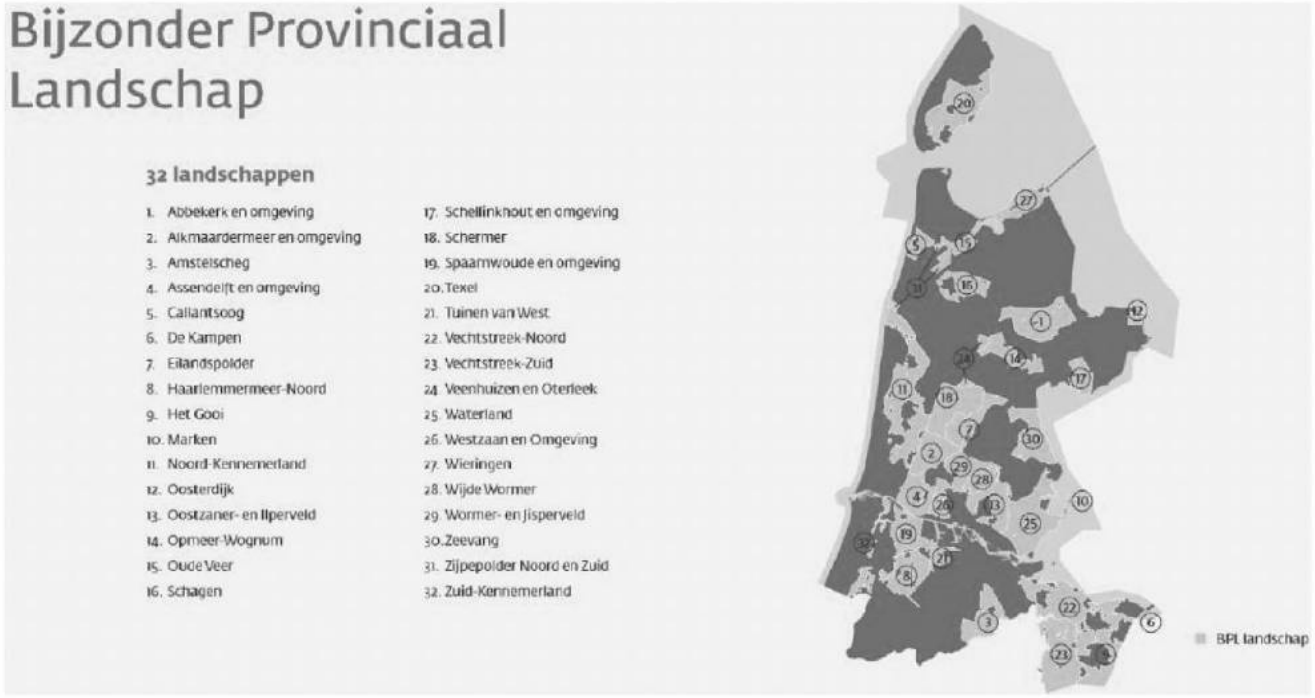
Naast de strikte beschermingsregimes die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn gelden, kent de wetgeving een beschermingsregime voor 'overige soorten' (Art. 11.55 Bal Ow). Het is nodig om deze soorten bij wet aan te wijzen, omdat zij niet voldoende worden beschermd door enkel de Zorgplicht. De gemiddelde populatieomvang Rode Lijst-soorten is in de provincie Noord-Holland in 2013 gedaald tot

25% van het niveau ten opzichte van 1990. Dit beschermingsregime is echter minder strikt dan de twee andere categorieën. Provincies hebben dan ook het recht om af te wijken van de lijst van "*overige soorten*" daarom geldt binnen de Omgevingswet voor deze soorten een provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen (Provincie Noord-Holland, 2016). Het betreft algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren van de voormalige Flora- en faunawet tabel 1. De volledige lijst met vrijgestelde soorten is te vinden in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**. Vrijgestelde soorten worden in deze r apportage niet behandeld, maar de in Noord-Holland niet vrijgestelde soorten, zoals bijvoorbeeld de kleine marterachtigen, wel. Mogelijk dat onder de Ow een gewijzigde vrijstellingslijst komt, maar deze is momenteel nog niet bekend.

2.2.2 Provinciaal Beschermd Landschap

In Noord-Holland zijn 32 gebieden aangewezen als '*Bijzonder Provinciaal Landschap*' (*BPL*), zie **Fout! V erwijzingsbron niet gevonden.**. Dit zijn landschappen die beschermd worden (Artikel 2.44 lid 5 Ow) vanwege hun bijzondere eigenschappen en waarde voor mens en dier. Het BPL is een beschermingsregime binnen de Omgevingsverordening NH2020, bedoeld om de meest waardevolle landschappen in Noord-Holland te beschermen (Provincie Noord-Holland, 2020a en 2020b). Per landschap is aangegeven welke ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische of aardkundige waarden aanwezig zijn. Dit noemen we de 'kernkwaliteiten' van het landschap. De kernkwaliteiten van de landschappen die in het BPL zijn vastgelegd, zijn bijvoorbeeld weidevogelleefgebieden, die tot voor kort nog in de provinciale structuurvisie begrensd en via de provinciale ruimtelijke verordening (PRV) beschermd werden. Andere voorbeelden van kernkwaliteiten naast het leefgebied voor weidevogels, zijn ook waterlopen en verkavelingsvormen in oude polders, de openheid en de vergezichten in het landschap of een bijzondere opbouw van de ondergrond. De kernkwaliteiten van een BPL mogen niet worden aangetast. De begrenzing van de BPL-gebieden is gebaseerd op de grenzen van de voorgaande beschermingsregimes (PRV en PMV) en landschappelijk logische grenzen.

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk in BPL, zolang ze de kernkwaliteiten niet aantasten. Denk aan fietspaden, energievoorzieningen, kleinschalige woningbouw (tot 11 woningen) of bouwwerken met een oppervlak van minder dan 500 m². Plannen voor ontwikkelingen die hierbuiten vallen, tasten het bijzondere landschap aan. Uitvoering van die plannen kan alleen als het van groot openbaar belang is en als er kan worden aangetoond dat er geen andere mogelijkheden zijn. Tevens moet de schade aan het landschap dan worden gecompenseerd. In BPL-gebieden is er ten opzichte van de voorgaande regimes (PRV/PMV) meer afwegingsruimte voor kleinschalige woningbouwontwikkelingen.

Figuur 2. Bijzonder Provinciale Landschappen in Noord-Holland (Bron: Provincie Noord-Holland).

2.2.3 Actief soortenbeleid

Provincie Noord-Holland hanteert een actief soortenbeleid. Dit betreft het stimuleren van de kansen van Noord-Hollandse soorten die dat nodig hebben en onvoldoende aan bod komen in het gebiedenbeleid. Aanleiding is dat voor veel soorten gebiedsgerichte maatregelen een prima manier zijn om ze te beschermen. Maar er zijn soorten die maatwerk nodig hebben, en die nu het risico lopen tussen wal en schip te vallen. Er zijn hiertoe 64 soorten geselecteerd waaronder de Hermelijn, Nachtegaal en Oeverschijfhoren.

2.2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het *Natuurnetwerk Nederland* (*NNN*) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het NNN draagt bij aan het bereiken van de hoofddoelstelling van het Nederlandse natuurbeleid, namelijk: 'Natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving'. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het 'ontsnipperen' van verkeerswegen is op veel plekken een vereiste om de verbindingen tussen natuurgebieden te realiseren. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving maar is planologisch verankerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2012) en op provinciaal niveau in de Provinciale Structuurvisie en bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening (Provincie Noord-Holland, 2019a). De aanwijzing gebeurt volgens Artikel 2.44 lid 2 Ow. De criteria en eisen voor aanwijzingsbesluit staan in Artikel 3.25 en 3.26 Bkl Ow. De wezenlijke kenmerken en waarden in Artikel 7.7 Bkl Ow.

Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het "nee, tenzij" principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen

alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van het NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht. Het NNN-beleid is provinciaal geregeld en heeft in Noord-Holland geen externe werking. Daardoor is dit beleid alleen van toepassing op activiteiten die verricht worden in het natuurgebied zelf. Het plangebied zelf vormt geen onderdeel van het NNN.

Figuur 3. Faunapassages kunnen zorgen voor het blijvend functioneren van het NNN.

2.2.5 Stiltegebied

Op grond van de Wet Milieubeheer kunnen provincies stiltegebieden aanwijzen. In Noord-Holland heeft de Provincie in 1987 41 stiltegebieden aangewezen, die zijn opgenomen in de Provinciale Milieuverordening (PMV). In de ogen van de provincie is het van belang het stiltegebiedenbeleid in samenhang met andere beleidsvelden te bezien en te combineren met het behouden en/of versterking van andere waarden van gebieden. Dit kan ook gezien worden als een zekere vorm van benutting. Bijvoorbeeld de ecologie-natuur waarden, de good practices op het gebied van beheer van natuurgebieden. Ook geeft de provincie aan dat bij de echt stille stiltegebieden geen aantasting van de stilte wordt toegestaan (Natuur en Milieufederatie, 2017).

Stiltegebieden zijn gedefinieerd als gebieden waarin de geluidbelasting door toedoen van menselijke activiteiten zo laag is, dat de in dat gebied heersende natuurlijke geluiden niet of nauwelijks worden gestoord (Wet geluidshinder, Staatsblad 1979). Het woord 'stilte' betekent hierbij dus niet dat er geen geluid in het gebied waarneembaar is, maar staat voor de afwezigheid van storende, voor de omgeving vreemde geluiden. Stiltegebieden zijn van belang voor de rustzoekende recreant en de flora en fauna in de natuur. Activiteiten die de geluidsbelasting negatief beïnvloeden, zijn niet meer mogelijk in het gebied dat als stiltegebied is aangewezen. Gebiedseigen geluiden, zoals die van de landbouw, zijn hiervan uitgesloten. Onder 'stil' worden geluiden verstaan die tussen de 35 en 40 decibel liggen. Ook kan worden gesteld dat een gebied 'stil' is als de lange perioden met natuurlijke geluiden overheersen tot de perioden met niet-natuurlijke geluiden.

Het stiltegebieden beleid ligt vast in de Provinciale Milieuverordening (PMV) van de provincie Noord-Holland (art. 4.1.1.- art. 4.3.3.). In de PMV zijn de 39 stiltegebieden aangewezen. Tevens is een algemeen zorgplicht artikel opgenomen en zijn gedragsregels (verbodsbepalingen, vrijstellingen) opgenomen. Van

de gedragsregels mag met een ontheffing van GS worden afgeweken. Volgens de provinciale Notitie "Herijking Stiltebeleid Noord-Holland" (22 mei 2012) worden er jaarlijks slechts enkele ontheffingen aangevraagd. De verboden, gesteld in artikel 4.3.1, gelden niet voor een activiteit die rechtstreeks verband houdt met de bouw of het onderhoud van gebouwen.

2.3 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk groenbeleid en de omgevingswet

De Omgevingswet heeft betrekking op de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingswet stelt een lokale Omgevingsvisie verplicht. Elke gemeente moet volgens de Ow één omgevingsvisie voor haar grondgebied vaststellen. Een omgevingsvisie is een alomvattende visie op alle aspecten van de ruimtelijke leefomgeving, waarin de (gewenste) kwaliteit van de leefomgeving, de geplande ontwikkeling, gebruik, beheer en bescherming van het grondgebied, en het samenhangende beleid voor onze leefomgeving op hoofdlijnen worden beschreven. Kortom, het betreft een integrale visie voor de fysieke leefomgeving voor het gehele gemeentelijke grondgebied. Daarom vervangt de omgevingsvisie op gemeentelijk niveau ook het milieubeleidsplan, het waterplan, het verkeers- en vervoersplan en de ruimtelijke aspecten van de natuurvisie uit de voorziene Wet natuurbescherming. De omgevingsvisie moet in samenhang bezien worden met twee andere instrumenten uit de Omgevingswet, te weten het omgevingsplan en de programma's. De omgevingswet verplicht iedere gemeente om vóór 1 januari 2024 een omgevingsvisie op te stellen. De gemeente Hollands Kroon is nog bezig met het schrijven van de nieuwe omgevingsvisie. De bestaande omgevingsvisie is op 22 november 2016 vastgesteld. De nieuwe omgevingsvisie zou rond de zomervakantie van 2024 gepubliceerd worden. Tijdens het schrijven van deze Omgevingsscan was de nieuwe omgevingsvisie nog niet gepubliceerd.

Biodiversiteit en een dooraderd landschap

De gemeente Hollands Kroon zet zich in om (wilde) bijengemeente te worden. Het groenstructuurplan van gemeente Hollands Kroon komt voort uit de wil om de biodiversiteit in de gemeente te verbeteren. Biodiversiteit gaat over de verscheidenheid aan planten en diersoorten. Dat er veel verschillende planten en dieren zijn is belangrijk voor de balans in onze natuur en voor ons leven op aarde.

Het rijk en de provincie hebben biodiversiteit hoog op de agenda staan. Dit geldt ook voor de gemeente Hollands Kroon. De gemeente stelde het deltaplan biodiversiteit op. De ambitie en visie is dat Hollands Kroon gaat voor Natuurpositief. Ze gaan voor herstel van biodiversiteit op het platteland, in de woonkernen, in natuurgebieden en in de grote wateren. Ze gaan voor een groene leefomgeving met een rijke biodiversiteit aan onder andere bodem- en waterleven, planten, insecten en weide- en watervogels. Een van de acties daaruit was het opstellen van hun groenstructuurplan. Dit plan is gericht op het maken van een lokaal netwerk van houtige beplantingen. Zó dat een dooraderd landschap ontstaat; versterkend voor het landschap én voor de natuur. De bedoeling is dat daarbij zoveel mogelijk bomen worden geplant. Bomen spelen in allerlei opzichten een belangrijke rol:

+ een netwerk van houtige elementen maakt het landschap ook recreatief aantrekkelijker en biedt beschutting voor wandelaars, fietsers en sporters;
+ bomen zorgen voor omzetting van CO2 naar zuurstof;
+ bomen houden de temperatuur lager bij (te) warm weer;
+ bomen bieden voedsel en leefplekken voor dieren (bijvoorbeeld vogels, vleermuizen, insecten);
+ bomen langs een weg zijn een visuele snelheidsremmer;

+ bomen dempen geluid;
+ bomen houden fijnstof vast;
+ bomen geven stabiliteit aan de bodem;
+ bomen nemen water op bij (te veel) regen;
+ bomen geven luwte;
+ bomen zijn aantrekkelijk om te zien;
+ bomen zijn positief voor onze gezondheid en ons welbevinden.

Duurzame en ziektebestendige beplanting

In de gemeente hebben bomen het in de afgelopen tijd moeilijk gehad. Er zijn veel bomen doodgegaan door ziekte; door iepenziekte en essentakziekte bijvoorbeeld. Ook dit is een reden om het groenstructuurplan op te stellen. In het groenstructuurplan besteed de gemeente Hollands Kroon extra aandacht aan het voorkomen van ziekten en plagen in de toekomst. Dit kan door resistente iepen of essen aan te schaffen, en door meer variatie aan te brengen in de boomsoorten of cultivars binnen een soort. Er is gekozen voor vooral inheemse soorten die goed passen op de bodemsoort. Ook houdt de gemeente bij de soortenkeuze rekening met het veranderende klimaat met meer weerextremen en geleidelijk hogere temperaturen.

Erfbeplantingen

Synchroon aan het voorliggende groenstructuurplan is ook een erfbeplantingstool opgesteld. Deze tool is gericht op het stimuleren en enthousiasmeren van erfeigenaren om hun erf optimaal in te richten. Dit voor wat betreft het landschap en voor wat betreft de natuur. Erven spelen naast de beplanting langs wegen en in de vorm van bos een belangrijke aanvullende rol voor de biodiversiteit.

2.4 Gedragscode soortenbescherming voor stadswerk

Sinds september 2020 werken gemeenten volgens de 'Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten' (**Figuur 4**). In de Ow staan verbodsbepalingen om inheemse planten en dieren te beschermen. Met een goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling van deze verbodsbepalingen als werkzaamheden volgens een goedgekeurde gedragscode plaatsvinden. Het gaat om werkzaamheden voor bestendig gebruik, voor bestendig beheer of onderhoud van infrastructuur en voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Nieuw is de uitgebreide maatregelencatalogus met heel concrete richtlijnen. Deze gedragscode is bedoeld voor alle Nederlandse gemeenten. Door een college- of raadsbesluit kan deze van toepassing worden verklaard. In dit besluit kunnen ook aanvullende voorwaarden worden geformuleerd om de gedragscode het gewenste specifiek lokale karakter te geven.

De gedragscode versie 2023 heeft een geldigheid tot 1 januari 2025 en is dus niet langer geldig. Stadswerk hecht er waarde aan dat de gedragscode voor gemeenten in de praktijk toepasbaar, werkbaar en juridisch houdbaar is. Het is niet gelukt om tijdig met RVO tot overeenstemming te komen over de tekst van de Gedragscode soortenbescherming gemeenten 2025. Gehoopt wordt dat men alsnog overeenstemming bereikt, zodat de nieuwe gedragscode alsnog per 1 april 2025 van kracht kan worden. Ten tijden van deze rapportage is nog geen goedgekeurde nieuwe gedragscode bekend.

Hoe deze gedragscode te gebruiken in 10 stappen?

1. Bepaal of de voorgenomen werkzaamheid onder het inzetbereik van deze gedragscode valt, zie § 1.1, § 1.2, § 1.3 en § 2.2.

2. Zet voor elke stap in het werkproces passende deskundigheid in, zie § 2.3.

3. Bepaal welk onderdeel van de gedragscode gevolgd dient te worden, zie § 2.4.

Vervolg per onderdeel (Ruimtelijk ontwikkeling of inrichting (zie hoofdstuk 3 en 4) **OF** Bestendig beheer of onderhoud (zie hoofdstuk 5 en 6)):

4. Bepaal of de gedragscode nodig is, zie § 3.2 of § 5.2.

5. Bepaal de mate van zorgvuldig handelen: voorkomen of beperken van nadelige effecten op soorten, zie § 3.3 en § 3.4 of § 5.3 en § 5.4.

6. Werk de aanpak uit tot een plan van aanpak op hoofdlijnen, zie § 3.4.4 en § 3.5 voor RO en § 5.4.4 en § 5.5 voor BB.

7. Meld[2] de inzet van de gedragscode bij het bevoegd gezag.
8. Werk voor de start van de uitvoering het plan van aanpak technisch uit, zie § 3.6 en § 5.6.

9. Realiseer het project aantoonbaar op basis van het plan van aanpak.

10. Bewaar het project- of contractdossier met het volledige plan van aanpak en bijhorende informatie in elk geval 5 jaar.

Figuur 4. Overzicht hoe de nieuwe gedragscode Soortenbescherming voor Gemeenten te gebruiken.

2.5 Soortenmanagementplan (SMP) en pre-SMP

De Provincie Noord Holland werkt aan de versnelling van natuurinclusief isoleren. Hiervoor werkt de provincie samen met gemeenten en de Omgevingsdienst aan verschillende sporen. In dit project wordt de provincie ondersteund door Berenschot. Het belangrijkste resultaat waar ze naartoe werken is een gedragen pre-SMP systematiek waarmee gemeenten een tijdelijke, gebiedsdekkende omgevingsvergunning voor een Flora- en Fauna-activiteit kunnen krijgen, vooruitlopend op een volwaardige ontheffing op grond van een soortenmanagementplan (SMP). Voordat een SMP kan worden opgesteld, moet onderzoek worden gedaan naar verblijf-, rust,- kraam,- en broedplaatsen en foerageergebieden van de gebouwbewonende soorten.

Momenteel is *'Bureau Endemica'* samen met *'Van der Goes en Groot'* en *'Eco Nature'* voor gemeente Hollands Kroon bezig met het gefaseerd uitvoeren van gemeentelijk brede inventarisatie van beschermde gebouwbewonende soorten. Vanwege de grootte van het plangebied en de complexiteit van de onderzoeken wordt gemeente Hollands Kroon opgedeeld in verschillende 'percelen'. In 2023 is Kreileroord onderzocht en in 2024 de dorpen Den Oever, Hippolytushoef, Wieringenwerf, Middenmeer en Slootdorp onderzocht. De overige dorpen zullen in de periode 2025-2027 onderzocht worden. Zodra gemeente Hollands Kroon over een gebiedsdekkende vergunning beschikt, verkregen op basis van een goedgekeurde SMP, kunnen de werkzaamheden binnen het gebied waarvoor de vergunning van toepassing is, uitgevoerd worden onder de voorwaarden zoals opgenomen in het SMP. Daarnaast hebben ze aangegeven om vooruitlopend op het SMP te werken met de pre-SMP methode.

Net als een omgevingsvergunning op grond van een SMP geeft een pre-SMP een gebiedsgerichte omgevingsvergunning om verblijfplaatsen van beschermde dieren te verstoren. Het verschil is dat er met een pre-SMP geen ecologisch onderzoek hoeft plaats te vinden. Het is daarom een tijdelijke oplossing ter voorbereiding op een SMP. Om gebruik te mogen maken van een pre-SMP-vergunning zijn er enkele randvoorwaarden. Deze werkt de provincie nu uit in een pre-SMP-systematiek en wil deze medio 2024 in werking laten treden. In ieder geval is al duidelijk dat een pre-SMP alleen zal gelden voor verduurzaming van grondgebonden particuliere woningen, dus niet voor woningen van een wooncorporatie. Per jaar mag binnen een CBS-wijk maximaal 10% van de woningen verduurzaamd worden. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de natuurkalender, moeten werende maatregelen worden getroffen en permanente verblijfsruimten gecreëerd worden.

Tot op heden ligt er nog geen goedgekeurd SMP met een gebiedsgerichte ontheffing (GGO) voor gemeente Hollands Kroon waarbinnen de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. Bovendien is zo'n GGO alleen van toepassing op bestaande bouw en niet toepasbare op nog onbebouwde gebieden. Wel heeft de werkwijze tot gevolg dat alle nieuwbouw natuurinclusief uitgevoerd moet gaan worden. Dit betekent niet alleen het realiseren van permanente nestgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten en verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen in de nieuwe gebouwen, maar ook inrichting van de functionele leefomgeving van deze locaties. Dat wil zeggen ook met aandacht voor inrichting van tuinen en openbare ruimten (zie ook 7.3 en 7.4).

3 METHODE

De OmgevingsScan Flora en Fauna is een effectbeoordeling die de mogelijke gevolgen van de natuurwetgeving op het project inzichtelijk maakt en adviseert hoe te handelen in lijn met de natuurwetgeving. Het betreft een verkennende toetsing van het project aan de Omgevingswet, namelijk een OmgevingsScan Flora en Fauna. Met deze toetsing zal duidelijk worden hoe deze ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming. Indien uit onderzoek blijkt dat de voorgenomen activiteiten geen schade toebrengen aan natuurwaarden of overtredingen van de wet veroorzaken, kunnen de ontwikkelingen zonder beperking van start gaan en zijn vervolgstappen niet nodig. Wanneer na het uitvoeren van de OmgevingsScan Flora en Fauna risico op schade en/of overtreding niet uitgesloten kan worden, zal een soortgericht vervolgonderzoek naar desbetreffende soorten geadviseerd worden. De ruimtelijke ontwikkelingen kunnen doorgaans na het verkrijgen van een vergunning en het nemen van mitigerende maatregelen alsnog plaatsvinden.

De OmgevingsScan Flora en Fauna bestaat uit de volgende activiteiten:

- ✓ Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten in het plangebied.
- ✓ Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden o.a. aanwezige gebouwen, bomen en andere vegetatie beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde vogelnesten maar ook voor vaste rust- en verblijfplaatsen van zoogdieren, amfibieën, reptielen etc. Er dient nauwgezet gekeken te worden of er invlieg- en uitvliegopening zijn, of er (potentiële) hangplekken zijn (locatie en aantal) in spouwmuren, gevelbetimmering, op zolders etc. en wat de ligging is van de objecten ten opzichte van het omliggende vleermuislandschap.
- ✓ Voor de aangetroffen zwaarder beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- ✓ Een inschatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- ✓ Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabijgelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). Hiertoe wordt onder meer gebruik gemaakt van GeoApps Noord-Holland.

3.1 Soorten

3.1.1 Literatuur en Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van de aanwezigheid van beschermde soorten binnen de Omgevingswet zijn diverse verspreidingsatlassen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de effectenindicator soorten van het Ministerie van LNV, en diverse websites van de PGO's (Particulier Gegevensbeherende Organisaties) en Waarneming.nl bezocht voor recente waarnemingen en actuele verspreidingskaarten. Hierbij is gelet op waarnemingen binnen en nabij het plangebied. Dit is van belang voor mobiele soorten, zoals vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten, of voor soorten waarvan de verspreiding niet volledig bekend is. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar (2014-2024). Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de

waarnemingen (bijvoorbeeld foeragerend, overwinterend, trekkend, overvliegend of verblijvend). Ook is gekeken naar de onderzoeksinspanning en de (verwachte) volledigheid van de waarnemingen en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is.

3.1.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 17 december 2024 uitgebreid onderzocht door een ter zake kundige medewerker van Bureau Endemica. Tijdens het veldbezoek[1] (12:30-13:20 uur, 10°C, 3 Bft) is aandacht besteed aan de beschermde soorten binnen de actuele natuurwetgeving en vooral aan de juridisch zwaarder beschermde soorten en weidevogels. De objecten en de omgeving zijn o.a. visueel geïnspecteerd op aanwezigheid van broedvogels met jaarrond beschermde nesten, geschikte openingen als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en naar rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden, beschermde zoogdieren zoals marterachtigen. In combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement wordt vervolgens een uitspraak gedaan over (mogelijk) aanwezige beschermde soorten.

3.1.3 Verwerking

Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen, een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en nabij het plangebied. Op grond van de plannen is een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten. Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten, wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten en kunnen worden genomen en/of een vergunning op grond van de Omgevingswet dient te worden aangevraagd.

3.2 Gebieden

Op de gebiedendatabase van de AERIUS-calculator is gekeken in hoeverre het plangebied is gelegen binnen of nabij de begrenzing van (Europees) beschermde gebieden (Natura 2000). Aan de hand van Provinciale of gemeentelijke informatie, toegankelijk via internet, is bekeken of het plangebied gelegen is in andere relevante beschermde gebieden, zie bijvoorbeeld in GeoApps Noord-Holland. Als dit het geval is, wordt bekeken of negatieve effecten te verwachten zijn en of nadere toetsing noodzakelijk is.

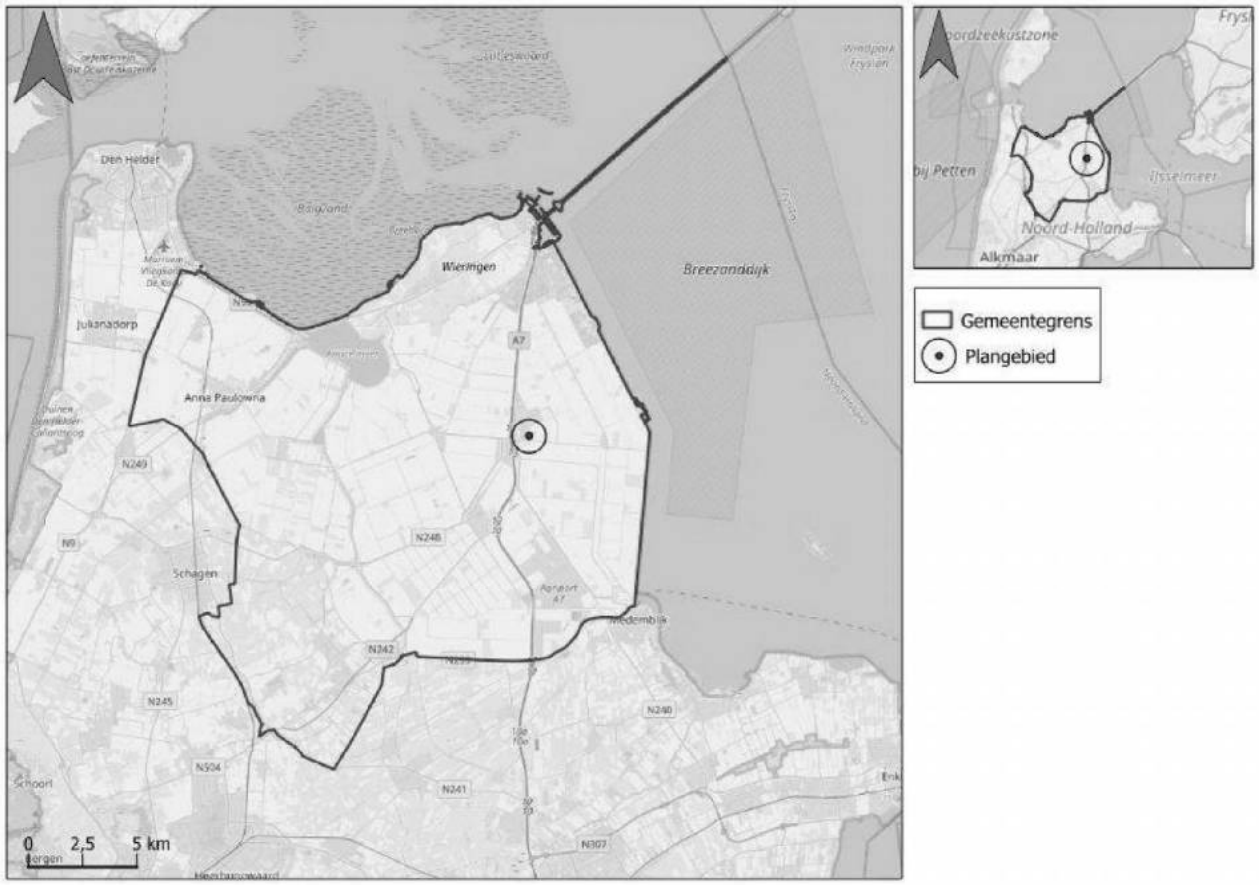
---

[1] ***Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Endemica waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers en met methoden die voldoen aan de door het bevoegd gezag vereiste voorwaarden. Bureau Endemica is niet aansprakelijk voor validatie van waarnemingen van soorten door derden en voor waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.***

4 BESCHRIJVING GEBIED EN INGREEP

4.1 Ligging plangebied en omgeving

Het plangebied is gelegen in Wieringerwerf, een dorp in de polder Wieringermeer, en behoort tot de gemeente Hollands Kroon. Het dorp is ontstaan in 1931, slechts een jaar nadat de polder was drooggelegd. Tegenwoordig heeft de plaats zo'n 6100 inwoners, is het een van de vier hoofdkernen van Hollands Kroon en heeft het door alle aanwezige voorzieningen een belangrijke regionale functie. Wat grotere plaatsen in de buurt van Wieringerwerf/het plangebied zijn Den Oever in het noorden (gelegen net voor de afsluitdijk), Medemblik in het zuidoosten, Schagen in het zuidwesten, Anna Paulowna in het westen en Den Helder in het noordwesten (Figuur 5).

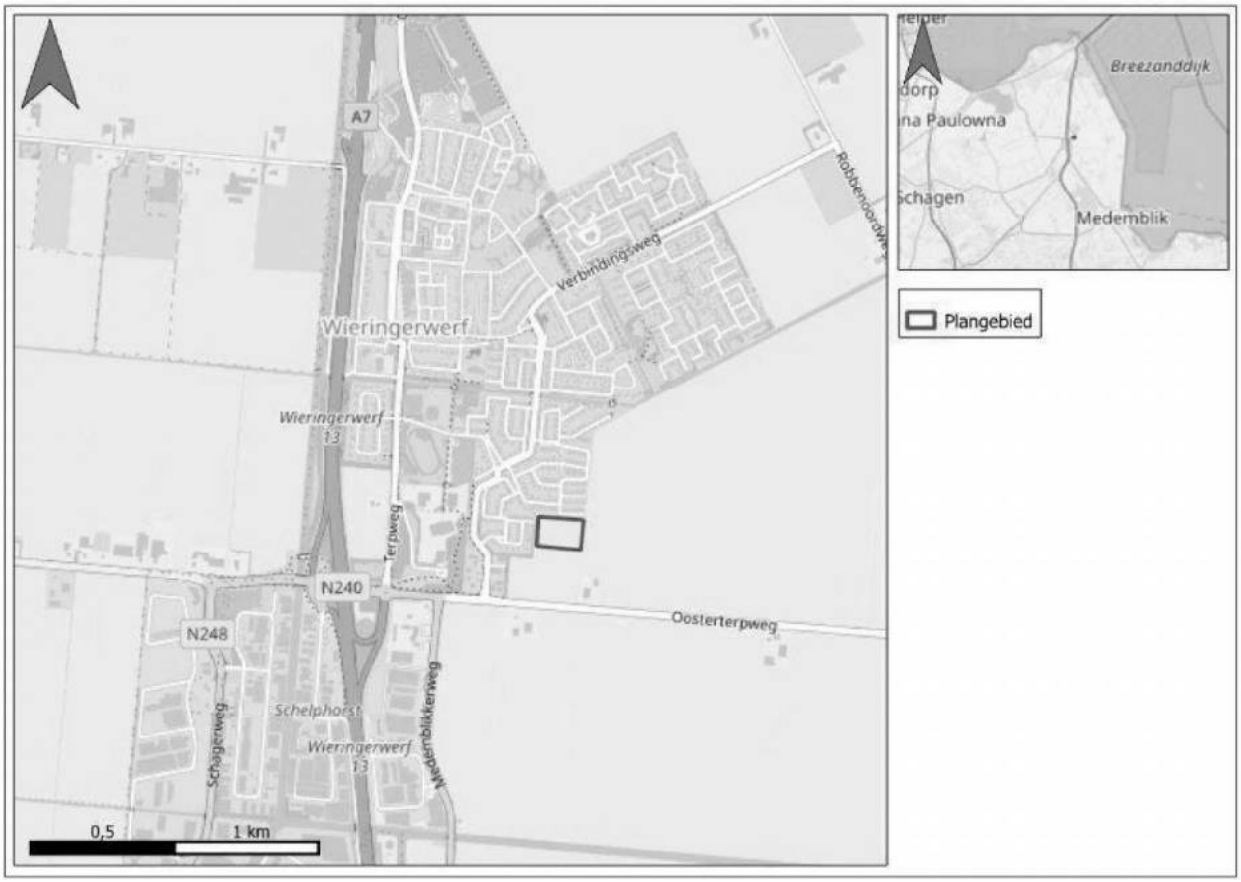

Figuur 5. Globale ligging van het plangebied in Wieringerwerf en wijde omgeving.

Op zo'n 4 kilometer afstand ten noordoosten van Wieringerwerf is het Dijkgatbos gelegen. Het is een gemengd bos met een oppervlakte van 1,4 km^2. De eigenaar en beheerder is Staatsbosbeheer. Het bos is ontstaan na een dijkdoorbraak in 1945. Bij een wraakactie van de Duitsers, die de oorlog aan het verliezen waren, werden op 17 april 1945 twee gaten in de toen 16 jaar oude dijk van de Wieringermeer geblazen. Het op twee plaatsen instromende water veroorzaakte twee kolkgaten. In twee dagen stroomde de polder vol. Na de oorlog kreeg het herstel van de polder een hoge prioriteit. Het bos werd aangeplant op het zand dat na de dijkdoorbraak was blijven liggen nadat eerder al het grotere Robbenoordbos was aangelegd. Het Robbenoord- en het Dijkgatbos liggen tegenwoordig bijna aan

elkaar, slechts een aantal weilanden scheiden de twee bossen. In de herfst van 2007 is de provincie Noord-Holland begonnen met de samenvoeging. Tussen beide bossen ontstaat een nat gebied, de Dijkgatsweide.

De projectlocatie ligt dicht bij de aansluitingen op de A7 en oostelijk van de Terp een heuvel speciaal aangelegd om tijdens een dijkdoorbraak naar toe te kunnen vluchten. Het plangebied ligt tussen de straten Oosterterpweg en Sikkel. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit een woonwijk met de straten Zicht aan de westkant en Sikkel in het Noorden. De oostgrens ligt aan de rand van agrarisch gebied.

Figuur 6. Ligging van plangebied (rood omkaderd) en nabije omgeving.

4.2 Beschrijving plangebied en ecotopen

Het plangebied betreft akkerland. Het plangebied ligt langs de Oosterterpweg aan de oostkant van Wieringerwerf. Langs de randen liggen afwateringsslootjes Tijdens het veldbezoek was het gehele perceel omgeploegd. In het plangebied staat dus geen bebouwing er zijn ook geen bomen of struiken aanwezig. Aan de westelijke rand van het plangebied staat haaks op de Oosterterpweg een haag met wat bomen, ook tussen de woonhuizen aan de Zicht is er een haag die loopt van west naar oost op de rand van het plangebied, de westelijke rand van het plangebied grenst vrijwel direct aan de achtertuinen van de woonhuizen aan de Zicht. Er staat een smalle strook gevormd door een dichte haag.

De projectlocatie kenmerkt zich door een lichte kleibodem van kalkrijke poldervaaggronden. Tijdens het veldbezoek was alleen langs de slootjes begroeiing aanwezig. Planten die werden aangetroffen zijn Gewone berenklauw, Gewone melkdistel, Grote ereprijs en bladrozetten van Paardenbloem en Herik en grassen als Kropaar en Witbol.

Figuur 7. Overzicht van het plangebied vanaf de Oosterterpweg richting Sikkel (de vier huizen rechts).

Figuur 8. Overzicht van het plangebied.

Oostelijk grenst het plangebied aan agrarisch gebied. Westelijk ligt op 250m de Terp. Er is in 2023-2024 veel bouwactiviteit op de Terp geweest om Campus de Terp te ontwikkelen. De bouw van een sportvoorziening met daarin een zwembad en een sporthal. Plus de bouw van een Kindcentrum: een verzameling van drie basisscholen met kinderopvang.

4.3 Geplande werkzaamheden

Het voornemens is om ca. 75 woningen te bouwen op een perceel aan de zuidzijde van Wieringenwerf, op locatie A (Figuur 9). De werkzaamheden zullen bestaan uit het ontwikkelen van woningbouw.

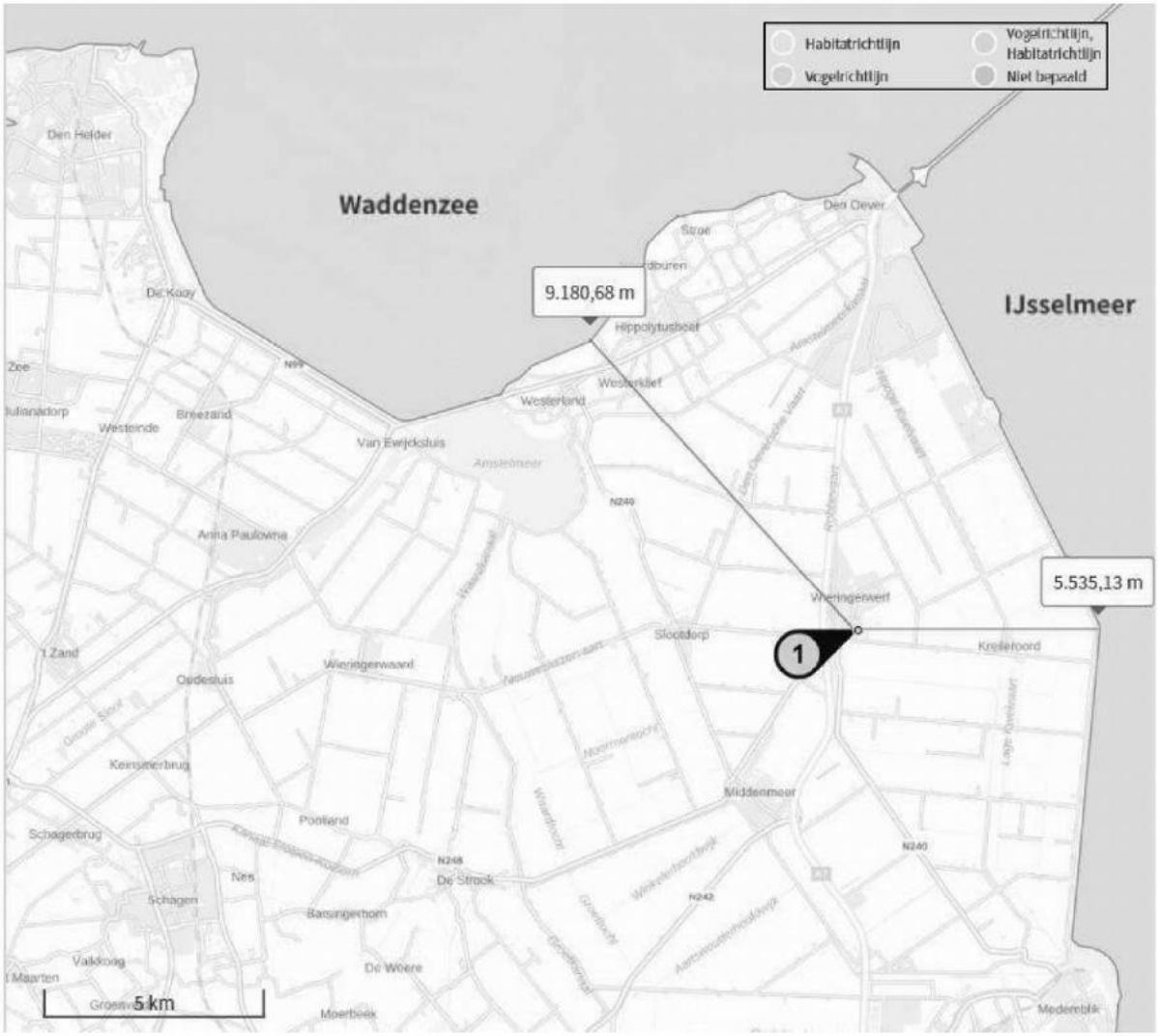
Figuur 9. Geplande woningbouw op locatie A.

5 BEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING

5.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden. De aanwezigheid van een Natura 2000-gebied heeft invloed op ruimtelijke ordening en gebruik door verkeer, landbouw en industrie. Zo mogen bouwprojecten of andere ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij een Natura 2000-gebied niet te veel stikstof uitstoten en mag er bijvoorbeeld maar beperkte geluidshinder zijn, afhankelijk van de te beschermen flora- en faunasoorten.

Binnen een straal van 10 km van het plangebied liggen twee Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het IJsselmeer en ligt op ca. 5,5 km ten oosten van het plangebied. Dit Natura 2000-gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied (Figuur 10). Het andere Natura 2000-gebied is de Waddenzee op 9,1 km afstand. De Waddenzee is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied.

Figuur 10. Globale ligging planlocatie ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Bron: AERIUS-Calculator).

Het project wordt buiten de grenzen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied uitgevoerd. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de omvang en aard van de geplande ingreep, is in de zogeheten uitvoeringsfase van het project geen sprake van mogelijke negatieve verstorende effecten (geluid, trillingen, grondwater etc.) op de genoemde Natura 2000-gebieden. Omdat een negatief effect op Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten kan worden, is een vergunningsaanvraag voor gebiedsbescherming binnen de Omgevingswet (artikel 5.34 Ow) met betrekking tot Natura 2000-gebied niet van toepassing.

5.1.1 Stikstofberekening m.b.v. AERIUS-Calculator

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal met uitzondering van de emissie van stikstof. Sinds 2 november 2022 is het verplicht om niet alleen bij de gebruiksfase, maar ook de (kortdurende) sloop- en bouwfase een stikstofberekening uit te laten voeren. Momenteel is een vergunning op grond van de Omgevingswet alleen mogelijk indien een project stikstofneutraal blijkt te zijn.

Een stikstofberekening is geen onderdeel van deze OmgevingsScan Flora en Fauna. Voor het verkrijgen van een Omgevingsvergunning zal het echter nog wel nodig zijn om deze uit te laten voeren met gebruik van de nieuwste versie van de AERIUS-calculator (thans 2024, releasedatum, 1 oktober 2024).

5.2 Provinciaal Beschermd Landschap (BPL)

De landschappen die nu binnen het gemeentelijk Omgevingsplan zijn beschermd, zijn - naast de natuurgebieden - de meest bijzondere landschappen van Noord-Holland oftewel het *'Bijzonder Provinciaal Landschap'* (BPL). De voormalige beschermingsregimes zoals Bufferzones, Aardkundig Monument maar ook het Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten van het BPL en liggen binnen de begrenzing van het BPL. Kernkwaliteiten binnen dit landschap mogen niet worden aangetast bijv. het leefgebied voor weidevogels of de openheid en de vergezichten in het landschap. Het gaat niet goed met de weidevogels, hun aantal is de afgelopen 50 jaar drastisch achteruitgegaan in Nederland. Sinds 1960 zijn de populaties van de belangrijkste soorten meer dan gehalveerd en hetzelfde geldt voor veel akkervogels en andere boerenlandvogels. Het gaat naar schatting om een totaal verlies van 3 tot 6 miljoen broedparen.

In Noord-Holland zijn 32 gebieden aangewezen als BPL. De dichtstbijzijnde Bijzonder Provinciaal Landschappen ten opzichte van het plangebied zijn "#24: **Wieringen**" op circa 6,8 km en "#1: **Abbekerk en omgeving**" op circa 10,1 km en "#16: **Schagen**: op 11 km. (Figuur 11).

Gekeken moet worden of de voorgenomen activiteiten aantasting van de kernkwaliteiten van het BPL zal bewerkstelligen. Het gaat bij de voorgenomen plannen om het ontwikkelen van woningen. Omdat het plangebied buiten de begrenzing van het BPL ligt, is oppervlakteverminderingen van Bijzonder Provinciaal Landschap niet aan de orde. Ook is er geen sprake van ruimtelijke ontwikkelingen in het open landschap, die leiden tot (verdere) verdichting. Evenmin geldt dat er voor weidevogels geen sprake is van nieuwe infrastructuur en activiteiten die geluid en onrust veroorzaken en de openheid van het landschap aantasten. De mogelijke verstoring van de voorgenomen ingreep valt binnen de verstoringszone van bestaande elementen zoals bomen, wegen en woningen. Daarom is gezien de ligging en de aard van de voorgenomen plannen geen sprake van een mogelijk negatief effect op een BPL. Een

vergunningsaanvraag voor gebiedsbescherming binnen het gemeentelijk Omgevingsplan met betrekking tot Bijzonder Provinciaal landschap, is daarom niet van toepassing.

Figuur 11. Globale ligging planlocatie ten opzichte van het dichtstbijzijnde NNN-gebied en BPL, met de daarin horende Weidevogelleefgebieden (Bron: GeoWeb Provincie Noord-Holland).

5.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, gericht op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap) heeft een eigen regime en vallen daarom buiten het BPL-regime. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) -voormalig EHS- is een landelijk netwerk van bestaande en nog te realiseren natuurgebieden. Het is bedoeld om de biodiversiteit in Nederland te behouden en zo mogelijk te verhogen. Het NNN omvat in Noord-Holland ca. 56.000 ha, waarvan ca 6.000 ha nog niet is gerealiseerd en nu veelal nog in agrarisch gebruik is.

Het provinciale ruimtelijke beleid voor het NNN stelt dat er geen nieuwe activiteiten in het NNN mogelijk gemaakt mogen worden, die per saldo leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden (WKW) van het NNN of tot vermindering van het oppervlak van het NNN. Aantasting van de WKW is alleen niet toegestaan als sprake is van een significante aantasting. Het NNN in provincie Noord-Holland kent geen externe werking, waarmee negatieve effecten op een beschermd gebied bedoeld worden, veroorzaakt door projecten die buiten de grenzen van het betreffende gebied worden uitgevoerd. De provincie verwacht wel dat gemeenten zorgen voor een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt in dat zij voorkomen dat naast elkaar gelegen bestemmingen elkaar te veel hinderen.

Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op circa 5,5 km. van het plangebied vandaan (Figuur 11). Het plangebied bevindt zich dus buiten de grenzen van de NNN, waardoor directe aantasting (zoals oppervlakvermindering) niet aan de orde is. Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van een toename in verstoring door licht en geluid in het plangebied. Tussen het NNN-gebied en het plangebied ligt een open agrarisch gebied dat voor demping zorgen. De toename van uitstraling van verlichting en uitstoot van geluid afkomstig uit het plangebied, valt weg tegen de verstoring van de rondom gelegen objecten. De voorgenomen plannen leiden dan ook niet tot een (indirecte) aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen directe als indirecte belemmeringen.

De aard en omvang van de geplande activiteiten hebben, in combinatie met de afstand, geen aantasting van de functionaliteit van het NNN tot gevolg en negatieve effecten op dergelijke gebieden kunnen daarom met zekerheid op voorhand uitgesloten worden. Een vergunningsaanvraag voor gebiedsbescherming binnen de Omgevingswet (artikel 7.7 Bkl) met betrekking tot NNN-gebied, is daarom niet van toepassing.

6 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten zijn. Naast de beschermde soorten volgens de Europese wetgeving wordt specifiek ook gekeken naar de Provinciale doelsoorten, de (niet) vrijstellingslijst en naar Rode Lijst-soorten (i.v.m. de Zorgplicht). Specifieke bronnen worden niet vermeld maar zijn wel opgenomen in de literatuurlijst.

6.1 Vaatplanten

BUREAUSTUDIE

De meeste onder de Ow beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Ow beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbesmette riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren.

In Noord-Holland komen meerdere beschermde plantensoorten voor. Denk hierbij aan soorten zoals Tengere distel, Groenknolorchis, Bokkenorchis, Glad biggenkruid en Groot spiegelklokje. Deze groeien op heel specifieke plekken, wat dan ook de reden van hun beschermde status is. Het verspreidingsgebied van een groot deel van deze beschermde plantensoorten beperken zich veelal tot natuurgebieden.

In of in de nabije omgeving het plangebied zijn geen waarnemingen van zwaarder beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2014-2024).

VELDBEZOEK

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop voor de beschermde (vaat)planten. Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek alleen algemene vegetaties en plantensoorten waargenomen zoals: Gewone berenklauw, Gewone melkdistel, Grote ereprijs en bladrozetten van Paardenbloem en Herik en grassen als Kropaar en Gestreepte Witbol.

EFFECTEN & BEOORDELING

Gezien de aangetroffen terreingesteldheid en plantensoorten is het voorkomen van zwaarder beschermde plantensoorten in het plangebied op voorhand uitgesloten. Daarom zal negatief effect op beschermde flora niet tot stand komen. Ten aanzien van de flora zijn verdere stappen op het gebied van een vergunningsaanvraag daarom niet noodzakelijk.

Figuur 12. Tengere distel, komt voor binnen de gemeente maar is niet aanwezig in of direct nabij het plangebied.

6.2 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd onder de Omgevingswet. Onderscheid kan worden gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige algemene broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten komen elk jaar terug bij hun nest. Dit nest mag dan ook niet buiten het broedseizoen worden verwijderd. Algemene broedvogels zijn soorten die voldoende flexibiliteit hebben in het kiezen van hun nestplaats. Deze soorten en hun nest zijn alleen beschermd tijdens het broeden (broedgeval).

6.2.1 Algemene broedvogels

Bureaustudie

Op basis van beschikbare bronnen (NDFF 2014-2024) is gebleken dat algemene broedvogels, zoals Kauw, Houtduif, Merel, Koolmees en Pimpelmees in de omgeving van het plangebied voorkomen. Rode Lijst-soorten uit het stedelijke/bebouwd gebied zoals Kuifleeuwerik en Europese kanarie zijn niet bekend als broedvogel van Wieringerwerf. Rode lijst soorten waarvan wel waarnemingen in de broedtijd zijn bekend zijn, Blauwe reiger, Zwarte roodstaart, Zomertortel en Kneu.

Blauwe reigers hebben nesten gehad in de bomen bij de Terp ca. 17. Van de Ransuil is een nestlocatie bekend in het noordelijk deel van de Terp. De Kneu broedt waarschijnlijk jaarlijks in de groenstructuren langs de Jupiterstraat. De Torenvalk wordt het hele jaar door gezien. De Zomertortel is 10 jaar geleden voor het laatst zingend gehoord in het midden van het dorp (waarneming.nl).

De Grauwe vliegenvanger broedt rond de sportvelden aan de noordkant van Wieringerwerf. De Spotvogel is een soort die nog in mei doortrekt en de meeste waarnemingen betreffen het een enkele waarneming per jaar dit is onvoldoende om een broedgeval vast te stellen. Dit geldt ook voor Provinciale beleidssoorten zoals de Nachtegaal en de Tapuit. De Tureluur is een soort van natte weilanden waarnemingen vooral bekend ten oosten van de Robbenoordweg.

VELDBEZOEK

Gedurende het veldbezoek zijn Grote Zilverreiger, Ekster en Kauw binnen het plangebied waargenomen. In de groenstructuren rondom het perceel werden de Roodborst, Goudhaan, Koolmees, Pimpelmees, Boomkruiper, Houtduif, Vink en Merel gezien en gehoord. Ook vlogen er Nijlganzen en Toendrarietganzen over het plangebied. Met betrekking tot mogelijke jaarrond beschermde nestlocaties zijn er drie oude nesten aangetroffen in bomen op afstand van het plangebied. Een eksternest in een boom aan het einde van de straat naast Sikkel nr. 15. Een houtduivennest en een vrij grote nestlocatie in bomen langs de Dorsmolen nr.15.

EFFECTEN & BEOORDELING

Op basis van de aangetroffen biotopen is het duidelijk dat er sprake is van zeer beperkte broedgelegenheid in het plangebied, die bovendien niet voldoet aan de specifieke broedvereisten van de Rode Lijst-soorten en de Provinciale beleidssoorten waarvan er waarnemingen bekend zijn in Wieringerwerf. Nabij het plangebied is er wel een aantal hogere bomen en ruigtevegetatie aanwezig, bijvoorbeeld aan de westkant van het plangebied bij de Terp.

Kale akkers kunnen in het vroege voorjaar in gebruik genomen worden als broedlocatie door akkervogels zoals de Kievit die al in maart begint met broeden. Maar denk ook aan soorten zoals Scholekster en Gele kwikstaart. Het bouwrijp maken van het perceel mag alleen maar plaatsvinden op moment dat er geen vogels aan het broeden zijn. Om dit voorkomen mogen wel werende maatregelen getroffen worden, denk aan plaatsen van op roofvogels lijkende vliegers, geluidskanonnen en/of wapperende linten. Ook moet men voorkomen dat tijdens de bouw zandlichamen met een steile wand aanwezig zijn op en rond de bouwlocaties. Vooral in de periode april t/m juni kunnen deze spontaan in gebruik genomen worden als nestlocatie door soorten zoals de Oeverzwaluw. En zodra die beginnen met hun nest dient de directe omgeving van de nestlocatie afgeschermd te worden van menselijke verstoring. Men kan vervolgens pas verder gaan met de bouwwerkzaamheden nadat de broedende vogels weer zijn vertrokken.

Figuur 13. Grote lijster (een algemene broedvogel) voedt zijn jongen.

6.2.2 Vogels met jaarrond beschermd nest

Voor sommige vogels geldt dat ook buiten het broedseizoen hun nesten nog van een beschermde status genieten. Dit zijn vogels met jaarrond beschermde nesten.

BUREAUSTUDIE

Jaarrond beschermde nesten bevinden zich veelal in hoge bomen, bomen met holten of in (oudere) gebouwen. Binnen de grenzen van het dorp Wieringerwerf zijn waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals de Huismus, Gierzwaluw, Kerkuil, Ransuil, Buizerd, Havik, Sperwer, Boomvalk, Slechtvalk, Zwarte wouw en Grote gele kwikstaart (NDFF 2014-2024).

Een deel van deze vogels zijn boombewonende soorten. Jaarrond beschermde roofvogels, zoals de Buizerd, Boomvalk en Sperwer, nestelen vaak in de top van hoge bomen en maken soms ook gebruik van Kraaien- of Eksternesten. Ransuilen maken zelf geen nest, maar broeden in voormalige Kraaien- of Eksternesten of een oud roofvogelnest. Maar ook holle bomen en nestkasten worden gebruikt. Omdat er in het plangebied geen bomen staan hebben werkzaamheden in het plangebied geen negatieve invloed op jaarrond beschermde nesten.

Het overige deel van de vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (zoals Gierzwaluw, Huismus en Kerkuil) broeden in of op menselijk bebouwing, zoals huizen, schuren, boerderijen, kerken etc. maar ook speciaal gemaakte nestkasten. Slechtvalken bouwen zelf geen nest maar broeden op richel, in een nis, een nestkast of oud kraaiennest. In het plangebied staan geen gebouwen die mogelijk geschikt kunnen zijn voor vogels die broeden in of op menselijke bebouwing daardoor hebben werkzaamheden in het plangebied geen negatieve invloed op jaarrond beschermde nesten.

Categorie 5-soorten

Voor enkele soorten van 'categorie 5' achten wij dat er sprake is van zwaarwegende feiten/omstandigheden om jaarrond bescherming te rechtvaardigen. Het gaat hierbij voornamelijk om categorie 5-soorten waarbij sprake is van een provinciale negatieve broedvogeltrend en:

1. welke afhankelijk zijn van nestplaatsen in gebouwen of;
2. waar het kritische koloniebroeders betreft, die hoge eisen stellen aan hun nestlocatie en waarvoor geen direct geschikte alternatieven beschikbaar zijn gelijk in aard, omvang en kwaliteit.

Voor Noord-Holland geldt dit onder meer voor de Spreeuw, Huiszwaluw en Boerenzwaluw. Door het ontbreken van nestplaatsen in/ aan gebouwen zijn de zwaluwen en spreeuwen afwezig als broedvogel in het plangebied.

VELDBEZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Er zijn in het plangebied geen neststructuren in bomen aangetroffen die in gebruik genomen zouden kunnen worden door jaarrond beschermde vogelsoorten die hun nesten in bomen hebben. De woningen aan de rand buiten het plangebied zijn wel geschikt voor huisbewonende jaarrond beschermde vogels, namelijk Huismus en Spreeuw.

EFFECTEN & BEOORDELING

Gezien het gebrek aan geschikt broedhabitat, is het plangebied ongeschikt voor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de volgende vogelsoorten: Gierzwaluw, Huismus en Spreeuw. Daarom

is er geen aanvullend soortenonderzoek nodig om de aanwezigheid van nesten van deze soorten te controleren.

Figuur 14. Gierzwaluwen doen vrijwel alles in de lucht maar hun eieren leggen ze onder dakpannen of in speciale nestkasten.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

6.3.1 Juridisch zwaarder beschermde zoogdieren

BUREAUSTUDIE

In de omgeving van Wieringerwerf zijn wat betreft zwaardere beschermde zoogdieren (niet zijnde vleermuizen) waarnemingen bekend van zowel marterachtigen (zoals Wezel, Hermelijn, Boommarter, Steenmarter en de Bunzing) als van de Waterspitsmuis bekend. (NDFF 2014-2024).

De kleinere soorten van marterachtigen, zoals Hermelijn en Wezel, maken als verblijfplaats gebruik van ondergrondse holen. Evenals de Bunzing, echter zijn deze gangenstelsel van forser formaat en bevindt deze soort zich dan ook vaak in konijnen-, vossen- of dassenburchten. Kleine marters stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun leefgebied zoals grote hoeveelheid aan dekkende vegetatie (hoog grasland of hagen etc.) en aanwezigheid van geschikt foerageerplekken. Ook stellen ze veel menselijke verstoring niet op prijs en hebben ze een voorkeur voor een gebied met veel groen (dit is zelfs noodzakelijk) en relatief weinig bebouwing. Daarom zijn kleinschalige en structuurrijke landschappen zijn bij uitstek geschikt, waarbij afwisseling in gesloten en halfopen landschappen het meest gunstig zijn. De achtertuinen met hagen langs de Dorsmolen en verbinding met de Terp kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van (één van de) genoemde soorten kleine marterachtigen.

In tegenstelling tot kleine marters komen Steenmarters vaker voor in stedelijke gebieden en rukken op in Noord-Holland. Naast vossen- en konijnenholen die soms door Steenmarters worden gebruikt, zijn favoriete schuilplaatsen van deze soort houtstapels en takkenhopen, boerderijen, zolders en dakruimtes, spouwmuren en holtes onder boomwortels. De Boommarter maakt geen gebruik van menselijke bouwwerken, maar verblijft voornamelijk in boomholtes. De laatste jaren zijn er waarnemingen bekend in de gemeente Wieringermeer van de Boommarter (NDFF 2014-2024). Rond het plangebied staan geen bomen die geschikt zijn als verblijfsboom voor de Boommarter. Evenmin zijn dichte grondstructuren

aanwezig, zoals puin- en takkenhopen, waar de boom- of steenmarters een verblijf op de grond kunnen hebben.

De Waterspitsmuis is een soort van rijk begroeide oevers met dichte dekking langs watergangen rijk aan aquatische insecten. Daarbij wonen ze in holten gegraven door bv veldmuizen of holtes onder bomen. Voor de Waterspitsmuis ontbreekt geschikt habitat binnen het plangebied.

VELDBEZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen of sporen gevonden van zwaarder beschermde, grondgebonden zoogdieren (niet zijnde vleermuizen). Voor marterachtigen bevat het plangebied geen habitat dat geschikt is als verblijfplaats. Buiten het plangebied is daarentegen wel voldoende voedsel te vinden, in bijvoorbeeld de agrarische percelen. Echter zijn er in het plangebied en in de ruime omgeving hiervan, geen geschikte verbindingselementen (gebrek aan ondergroei langs de waterwegen) gevonden die verblijfplaatsen van marterachtigen met elkaar verbinden. Hiermee kan met zekerheid de aanwezigheid van marterachtigen uitgesloten worden in het plangebied. Daarnaast beschikt het plangebied niet over geschikt habitat voor de zwaarder beschermde Waterspitsmuis.

EFFECTEN & BEOORDELING

Vaste verblijfplaatsen of verlies van (essentieel) leefgebied van zwaarder beschermde, grondgebonden zoogdieren kunnen met zekerheid worden uitgesloten, derhalve is er dus sprake van geen negatief effect op deze soortgroep. Aanvullend soortenonderzoek naar het daadwerkelijk voorkomen is zodoende niet noodzakelijk, evenmin het nemen van vervolgstappen ten aanzien van zwaarder beschermde, grondgebonden zoogdieren.

Figuur 15. Door verlies aan kleinschalig landschap en een afname aan leefgebied gaat het slecht met de Wezel in Nederland.

6.3.2 Laag beschermde zoogdieren

Bureaustudie & Veldbezoek

In de nabije en ruime omgeving van het plangebied zijn via openbare bronnen waarnemingen bekend van laag beschermde zoogdieren zoals o.a. Vos, Ree, Bruine rat en Mol evenals de Rode Lijst-soorten Haas en Egel (NDFF 2014-2024 en waarneming.nl). Tijdens het veldbezoek zijn langs de slootkant aan de oostkant van het plangebied sporen gevonden van de Bruine rat. Vanwege de afwezigheid van geschikt biotoop (zoals stukjes onverharde grond met dekkende vegetatie) in en rondom het plangebied kunnen vaste verblijfplaatsen van laag beschermde, grondgebonden zoogdiersoorten, bijv. van de Egel en Bruine rat, voorkomen. De verruigde groenstructuren bevat namelijk vegetatie welke gebruikt zou kunnen worden als rust- en foerageerplaats voor Egels.

Effecten & Beoordeling

De ingreep zal niet leiden tot een negatief effect op het leefgebied van genoemde laag beschermde, grondgebonden zoogdieren. Deze soorten zijn tevens allemaal 'laag beschermd' en voor al deze genoemde soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ow bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland. Dat houdt in dat voor deze soorten alleen de Zorgplicht geldt. Dit betekent dat zoveel mogelijk gedaan moet worden als mogelijk is om schade aan individuen te voorkomen.

De Omgevingswet van provincies vereist dat de nodige maatregelen genomen worden voor het behoud en herstel van soorten op de Rode Lijsten. Bij de inrichting van de nieuwe woonwijk moet zorggedragen worden dat deze ook geschikt gemaakt wordt voor soorten zoals de Egel.

Figuur 16. De Vos staat samen met andere laag beschermde zoogdieren, zoals Egels en Konijnen, op de vrijstellingslijst van Noord-Holland, waardoor enkel de Zorgplicht nog van toepassing is op deze soorten.

6.4 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Ow en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). De functionele leefomgeving van vleermuizen bestaat uit de verblijfplaatsen inclusief de bijbehorende en essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Bureaustudie & Veldbezoek

Volgens de NDFF-database komen er tenminste acht soorten vleermuizen voor in de omgeving (< 10 km) van het plangebied (NDFF 2014-2024). Dit zijn de huisbewonende, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis en de boombewonende Rosse vleermuis en Watervleermuis. Daarnaast komen Ruige dwergvleermuizen en Gewone grootoorvleermuizen voor, die zowel in huizen als in bomen kunnen verblijven. Meer zeldzame aanwezige soorten zijn de Baardvleermuis en de Tweekleurige vleermuis. Het betreft veelal waarnemingen van overvliegende en/of foeragerende individuen. De waarnemingen zijn verspreid in de omgeving van het plangebied gedaan zowel in stedelijk gebied als in agrarisch gebied.

6.4.1 Verblijfplaatsen

De aanwezigheid van boombewonende vleermuizen binnen het plangebied is uit te sluiten, vanwege het ontbreken van bomen in het plangebied. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen tevens ook uitgesloten worden. Dit heeft te maken met het feit dat er ook geen bebouwing op het plangebied aanwezig is.

De functie als geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen, is daarom momenteel binnen het plangebied niet van toepassing. Wel is er de noodzaak om de nieuwe woningen natuurinclusief te ontwerpen en bouwen. Daarbij dient gezorgd te worden voor toegang tot de luchtspouw, de ruimte onder dakpannen of de loze ruimte in een schoorsteen. Wanneer u vleermuizen toegang geeft tot het dak is het van belang dat de dieren niet in aanraking komen met BRM-folie (Breathable Roof Membrane). Deze folie kan schadelijk zijn voor vleermuizen.

Figuur 17. De in spouwmuur wonende Gewone dwergvleermuis is zeer algemeen.

6.4.2 Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied is onbruikbaar als essentieel foerageergebied voor vleermuizen, wegens de afwezigheid van hoge bomen of watergangen. Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt de foerageerfunctie van het gebied daarom niet aangetast. Als vliegroute maken vleermuizen veelal gebruik van lijnvormige elementen. Aantasting op specifieke vliegroutes zijn op voorhand uit te sluiten, omdat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed hebben op lijnvormige elementen in of rondom het plangebied. De begroeiing in de projectlocatie vormen geen aaneensluitend lijnvormig element dat gebruikt kan worden ter oriëntatie als vliegroute.

Effecten & Beoordeling

Met de uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen is dus geen sprake van een negatief effect op (essentiële) foerageergebieden en/of (essentiële) vliegroutes. Het is op voorhand uit te sluiten dat met de voorgenomen ingreep een negatief effect zal plaatsvinden op vaste rust- en verblijfplaatsen. Het uitvoeren van een aanvullend soortenonderzoek naar de aanwezigheid van essentiële vliegroutes is daarom niet nodig om het daadwerkelijke effect vast te stellen.

Wanneer de bouw plaats vindt in de periode ½ maart tot en met oktober met behulp van ondersteunende verlichting in de nacht, wordt aangeraden vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken. Op deze manier blijft het plangebied beschikbaar als foerageergebied en vindt geen onbedoelde verstoring van vleermuizen plaats.

6.5 Reptielen

Bureaustudie & Veldbezoek

In de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF 2014-2024). De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen niet overeen met de biotoopeisen van de beschermde reptielsoorten zoals de Ringslang, Zandhagedis of Hazelworm. Het plangebied ontbreekt namelijk aan waterrijke gebieden op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (Ringslang), zandige terreinen en voldoende open, zonnige plekken (Zandhagedis) of vochtige met dichte vegetatie bedekte gebieden (Hazelworm). Daarbij vindt in het plangebied veel verstoring plaats door de weg, die ook versnippering van het landschap veroorzaakt.

Figuur 18. De zandhagedis komt niet voor bij het plangebied.

Effecten & Beoordeling

Op basis van aangetroffen biotoop kunnen beschermde reptielen in het plangebied uitgesloten worden. Derhalve is uitvoeren van aanvullend soortonderzoek niet noodzakelijk. Het nemen van vervolgstappen van op het gebied van een vergunningsaanvraag ten aanzien van reptielen is zodoende niet aan de orde.

6.6 Amfibieën

Bureaustudie

Waarnemingen van de Rugstreeppad liggen op minimaal 4 km afstand (NDFF 2014-2024). Op basis van de verspreidingsgegevens, vondsten tijdens veldbezoek en de biotoop zullen (beschermde) amfibieën in het plangebied niet voorkomen. Het ontbreekt aan voortplantingshabitat (water) en nabijgelegen schuilplaatsen. De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen ook niet overeen met de biotoopeisen van deze amfibiesoorten.

Veldbezoek

De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen niet overeen met de biotoopeisen van beschermde niet-vrijgestelde amfibieën zoals de Rugstreeppad. Het ontbreekt er immers aan zandige biotopen, waarin Rugstreeppad gedijt. Het plangebied is mogelijk wel geschikt voor een aantal algemeen voorkomende (vrijgestelde) amfibiesoorten zoals Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander.

Tijdens de werkzaamheden wordt mogelijk wel geschikt leefgebied gecreëerd voor de Rugstreeppad. Het is een pioniersoort, dat betekent dat de Rugstreeppad zich vaak ergens als eerste vestigt. Voor aanvang van woningbouw wordt er vaak eerst een bouwlaag van zandgrond aangebracht. Daar kunnen zich tijdens de werkzaamheden ondiepe regenwaterpoelen vormen, bijvoorbeeld in de bandensporen van de werktuigen, welke direct als voortplantingswater worden gekoloniseerd. Vervolgens schuilen de dieren overdag onder werkmateriaal dat op het werkterrein ligt opgeslagen (schuilplaatsen).

Figuur 19: De aanwezigheid van soorten zoals de Rugstreeppad worden uitgesloten.

Effecten & Beoordeling

Wegens het op voorhand kunnen uitsluiten van het voorkomen van beschermde amfibieën binnen het plangebied, zal bij de uitvoering van de werkzaamheden geen negatief effect optreden op het leefgebied van dergelijke soorten. Het nemen van vervolgstappen, zoals aanvullend soortonderzoek of vergunningsaanvraag ten aanzien van amfibieën, is daarom ook niet aan de orde. Wel moet men bedacht zijn op het voorkomen van vestiging van (trekkende) Rugstreeppadden in tijdens de bouw aangebrachte zandlichamen en spontaan ontstane regenplassen.

6.7 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF-database zijn over de afgelopen 10 jaar geen waarnemingen bekend van onder de Ow beschermde vissoorten. Binnen de Habitatrichtlijn zijn alleen de vissoorten Houting en Steur beschermd. Dit zijn beiden trekvissen van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door dieper en open water. Binnen het soortenbeschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten Beekprik, Elrits, Gestippelde alver, Beekdonderpad, Kwabaal en Grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en stromende wateren (Beekprik, Elrits, Gestippelde alver, Beekdonderpad, Kwabaal) of verlandende wateren (Grote modderkruiper). Dergelijke habitat ontbreken binnen het plangebied.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is de aanwezige biotoop beoordeeld op geschiktheid voor beschermde vissoorten. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan beschermde vissoorten, geen van de hierboven genoemde biotopen zijn aanwezig binnen het plangebied. Het voorkomen van de beschermde vissoorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is zodoende uitgesloten.

Effecten & Beoordeling

Analyse van effecten op beschermde vissoorten is niet noodzakelijk aangezien er geen geschikt habitat aanwezig is en de beoogde werkzaamheden geen directe aantasting van een watergang tot gevolg hebben. Door de afwezigheid van geschikt biotoop worden beschermde vissen in het plangebied uitgesloten. Wegens gebrek van biotoop en voorkomen, zal bij de uitvoering van de ingreep geen sprake zijn van negatieve effecten op deze soortgroep en/of op haar leefomgeving. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van beschermde vissoorten is zodoende niet aan de orde.

6.8 Overige soorten

Bureaustudie & Veldbezoek

Er zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde soorten libellen, dagvlinders of andere ongewervelden binnen het plangebied (NDFF 2014-2024). Gezien de voorkomende biotopen, zijn geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten op de planlocatie vanwege de hoge eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied, welke het plangebied niet biedt.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en andere ongewervelden aangetroffen die onder de Ow beschermd zijn. Het onderzoeksgebied en de directe omgeving voldoen niet aan de (over het algemeen hoge) eisen van de overige beschermde vlinders, libellen en ongewervelden zoals heide,

plantenrijke vennen, zuurstofrijke beken, verlandingsvegetaties met Krabbescheer (Groene glazenmaker), zandstrandjes langs de grote rivieren, bloem- en/of kruidenrijke graslanden, blauwgraslanden, moerassen, bos, stromend water. Daarnaast komen de waardplanten van de soorten niet in het plangebied voor.

Effecten & Beoordeling

De aanwezigheid van beschermde overige soorten wordt uitgesloten in het plangebied en vervolgstappen met betrekking tot het aanvragen van een Omgevingsvergunning voor 'overige soorten' uit de Bijlage IX Bal of de Rode lijsten zijn niet nodig.

7 CONCLUSIE EN AANBEVELING

Op basis van deze OmgevingsScan Flora en Fauna is beoordeeld of er procedurele gevolgen zijn betreffende de (natuur)wetgeving. Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de waargenomen of te verwachten zwaarder beschermde soorten van de Omgevingswet. Voor alle aanwezige soorten geldt de Zorgplicht.

7.1 Gebiedsbescherming

De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op gebieden behorende tot het Natuur Netwerk Nederland of Bijzonder Provinciaal Landschap (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**. Omdat de stikstofberekening g een onderdeel is van dit OmgevingsScan Flora Fauna-rapport, kan geen uitspraak worden gedaan over een mogelijk effect van de werkzaamheden op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Om uit te sluiten dat er stikstofdepositie plaatsvindt op omliggende Natura 2000-gebieden, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden met de nieuwste versie van de AERIUS-calculator (2024 versie van 1 oktober 2024). Wanneer uit de resultaten van de stikstofberekening blijkt dat er sprake is van stikstofdepositie in een Natura 2000-gebied, is een Voortoets nodig (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Afhankelijk v an de uitkomst van deze Voortoets is een melding dan wel een vergunning nodig op grond van de Omgevingswet voor het aspect 'gebieden'.

Tabel 2. Overzicht effecten van de geplande werkzaamheden op beschermde gebieden en noodzaak vergunningsaanvraag of specifieke maatregelen/vervolgstappen.

Gebied	Effecten	Noodzaak vergunning/ maatregel/vervolgstap
NNN	Geen	-
Natura 2000	Stikstof	Het laten uitvoeren van een stikstofberekening gemaakt met de nieuwste versie van de AERIUS-calculator.
Bijzonder Provinciaal Landschap	Geen	-
Gemeentelijke groenstructuren	Geen	-

7.2 Soortbescherming

Uit de OmgevingsScan Flora en Fauna is vastgesteld dat de aanwezigheid van de volgende zwaarder, dan wel laag, beschermde plant- of diersoorten en hun desbetreffende beschermde functie/habitat uit te sluiten is in het plangebied of binnen de verstoringsafstand van de geplande werkzaamheden. Er is geen aanvullend soortenonderzoek nodig.

Voorafgaand aan start van de werkzaamheden dient gecontroleerd worden op de aanwezigheid van broedende vogels. In de periode dat er geen vogels aan het broeden zijn mogen maatregelen genomen worden om het plangebied ongeschikt te maken, zodat vestiging van broedende vogels vlak voor de werkzaamheden of tijdens het broedseizoen wordt vermeden.

Tabel 3. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten, effecten van de geplande werkzaamheden en noodzaak vergunningsaanvraag of specifieke maatregelen.

Soortgroep + soort(en)	Beschermde functie aanwezig?	Effect	Overtreding verbodsbepaling	Noodzaak vergunning/ benodigde maatregel
Algemene broedvogels[2] *Kievit, Scholekster*	Potentiële nesten	Vernielen of verstoren nestlocaties	Vogelrichtlijn, Conventie Bonn, Artikel 11.37 Bal	**Nee** / werk op moment dat er geen broedende vogels aanwezig zijn en neem maatregelen om te voorkomen dat vogels gaan broeden in het plangebied.

7.3 Natuurinclusief bouwen

Bij nieuwbouwprojecten geldt, met het SMP in het vooruitzicht, de verplichting tot natuurinclusief bouwen, waarbij maatregelen worden genomen om de biodiversiteit te versterken en negatieve effecten op flora en fauna te minimaliseren. Dit houdt in dat bij het ontwerp en de uitvoering van de bebouwing rekening wordt gehouden met het behoud en de verbetering van leefgebieden voor lokale soorten. Voorbeelden hiervan zijn het integreren van nestkasten voor vogels en van robuuste permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen, zoals open spouwmuren, het aanplanten van inheemse beplanting, en het creëren van groene daken of gevels. Op de voormalige akker aan de rand van het dorp betekent dit dat er specifieke aandacht moet zijn voor soorten die in dit overgangsgebied tussen landbouwgrond en bebouwing leven, zoals kleine marters en egels. De maatregelen moeten niet alleen bijdragen aan de instandhouding van bestaande populaties, maar ook ruimte scheppen voor een duurzame co-existentie van natuur en menselijke activiteiten. Denk hierbij aan veilige verbindingszones voor Egels en marters, overhoeken geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor deze soorten en borging van voldoende voedsel.

Bovendien zijn er volop andere mogelijkheden om te voldoen aan de visie en missie van de gemeente ten aanzien van biodiversiteit. De beplanting en inrichting van het openbare groen kan gericht worden op bij-vriendelijke beplanting, maar ook aanbrengen zandlichamen en steilwanden. Daarnaast kan in de nieuwe wijk insectenhotels en informatiepanelen geplaatst worden.

[2] Voor vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nesten mag binnen invloedssfeer van de werkzaamheden maatregelen genomen worden om de vestiging van broedvogels te voorkomen. Denk aan frequent maaien van vegetatie, weghalen struiken en plaatsen van vlaggetjes ter afschrikking.

7.4 Overige aanbevelingen

ZORGPLICHT

Voor alle in het plangebied aanwezige soorten, dus ook de algemene soorten, geldt de Zorgplicht. Dit houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel;
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt

Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde en/of onbeschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige. Werkzaamheden dienen daarom altijd met enige voorzichtigheid te worden uitgevoerd. Dit houdt o.a. in:

- Wanneer aanwezige vegetatie of bodemmateriaal in het werkgebied wordt verwijderd, kan dit het best gefaseerd worden aangepakt, om bodembewonende dieren en andere dieren in de ondergroei de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten. Laat dus enkele dagen zitten tussen het rooien van beplanting en grondwerkzaamheden, zodat muizen en andere dieren in de gelegenheid zijn om het terrein te verlaten. Bij het aantreffen van dergelijke soorten verplaatst ze naar een vergelijkbare locatie in de directe omgeving.
- Voor werkzaamheden in watergangen, bijv. dempen van een vijver, dienen daarin levende dieren te worden verplaatst naar een vergelijkbare omgeving. Het dempen kan niet plaats vinden op moment dat er ijsvorming is, vissen en/of amfibieën in winterslaap zijn (november t/m maart) of kikkerdril aanwezig (april/mei). Deze handelingen kunnen zonder Omgevingsvergunning plaats vinden mits uitgevoerd of begeleid door een erkend ecoloog.
- Als het verwijderen van beplanting ook deel uitmaken van de werkzaamheden, kan dit alleen uitgevoerd worden als voor de aanvang door een ter zake deskundig is vastgesteld dat er geen broedende vogels is de beplanting aanwezig zijn. Een andere mogelijkheid is om de werkzaamheden op te starten/uit te voeren buiten het broedseizoen (indicatief de periode medio maart t/m medio juli). Let op dat ik vroeg in het jaar (februari), zoals Houtduif en Ekster, of laat in de zomer (augustus) nog vogels aan het broeden kunnen zijn. Daarom dient het gehele jaar, voorafgaand aan de werkzaamheden, vastgesteld worden dat er geen vogels aan het broeden zijn.
- Als er bij de werkzaamheden beschermde soorten aanwezig zijn, men de aanwezigheid ervan vermoed of dat er aanwijzingen hiertoe zijn, dat dient het werk per direct stilgelegd te worden om dit nader te laten onderzoeken door een erkende ecoloog. Deze kan u adviseren in het bouwproces om schade, vertraging en overtreding te voorkomen, bijvoorbeeld door de effecten van trillingen, geluid, licht, maar ook in welk seizoen het beste gewerkt kan worden.

5 V'S ALS RICHTLIJN

Om meer rekening te houden met de natuur, is de leefomgeving ook heel belangrijk. Er kunnen bijvoorbeeld nog zoveel nestelplaatsen zijn voor mussen, als er niets te eten is blijven ze alsnog weg. Dus dat betekent niet alleen kijken naar de bouw, maar ook naar de hoeveelheid groen in de wijk. Ga altijd uit

van de 5 V's: Verblijfplaatsen, Voedsel, Veiligheid, Verbinding en Variatie. Diverse soorten planten en bloemen, een veilige verbinding tussen groene plekken in een wijk of stad en genoeg plekken om voedsel te vinden. Daarin kan de gemeente vaak ook een belangrijke rol spelen door ander groenbeheer.

NATUURINCLUSIEVE INRICHTING

Richt de nieuwbouw in op een *natuurinclusieve* wijze. Dat wil zeggen: plaats nestkasten voor Huismussen, Gierzwaluwen en vleermuizen of integreer deze in de bouw door middel van beschikbaar zijn van een open luchtspouw. Voorbeelden voor voorzieningen zijn te vinden op http://www.vivarapro.nl/inbouwstenen. Op deze wijze 'ontsier' je de gevel niet met kasten die aan de buitenzijde hangen. Met deze maatregel vergroot je de biodiversiteit ter plaatse.

Denk ook aan de omgeving rondom de woningen. Zorg voor voldoende bomen, struiken en bloemrijke vegetatie aanwezig is voor vlinders, zweefvliegen, bijen en andere nuttige insecten. Realiseer daarbij minimaal 60% aan inheemse soorten. Maak daarbij gebruik van streekeigen beplanting zoals meidoorn, veldesdoorn en wilde bloemenmengsels. Dit versterkt de ecologische waarde, biedt voedsel en schuilplaatsen voor insecten en vogels, en sluit aan bij het karakter van de Wieringermeer.

Ontwerp wadi's en vijvers voor wateropvang met natuurvriendelijke oevers. Deze bieden leefgebied voor amfibieën, waterinsecten en vogels, en dragen bij aan klimaatadaptatie door wateroverlast te voorkomen. Zorg voor de aanwezigheid van open zandige grond voor Huismussen om een zandbad te nemen en eventueel Rugstreeppadden om zich in te graven. Bij aanleg van wegen met kolken, breng dat paddentrappetjes aan zodat als deze dieren in de put vallen ze er weer uit kunnen kruipen.

Stimuleer bij de nieuwe bewoners dat ze rondom hun tuin geen schuttingen plaatsen maar natuurlijke afscheidingen zoals hagen van inheemse struiken of houtwallen. Dit bevordert verbindingen voor kleine zoogdieren, zoals egels, en vogels, terwijl het privacy biedt voor bewoners.

Sluit de wijk aan op omliggende natuurgebieden en landschapselementen door groene corridors te creëren, zoals brede bermen, bloemrijke stroken, of slootkanten met wilde vegetatie. Dit voorkomt isolatie van lokale soorten en bevordert de migratie en diversiteit.

Deze maatregelen dragen niet alleen bij aan het behoud en herstel van biodiversiteit, maar versterken ook het woongenot door een natuurlijke en gezonde leefomgeving te creëren. Kijk of voor meer ideeën op: https://www.bouwnatuurinclusief.nl.

VERLICHTING

De planlocatie dient tijdens en na de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten te worden en/of hierbij vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te passen (amberkleurig licht, lichtbundel neerwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Tevens wordt geadviseerd de werkzaamheden die in de periode april-oktober vallen, tussen zonsopgang en zonsondergang uit te voeren (buiten schemerperiodes).

8 BRONNENLIJST

8.1 Literatuur

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Rugstreeppad. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2023a). Kennisdocument Huismus, versie 2.0. Utrecht, BIJ12.

BIJ12 (2023b). Kennisdocument Gierzwaluw, versie 2.0. Utrecht, BIJ12.

BIJ12 (2024a). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Versie 2.0, april 2024.

BIJ12 (2024b). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. Versie 2.0, september 2024.

Bouwens, S. (2017). Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Herlings, A., Bekker, D., Bos, G., Drukker, D., Epe, M., Gmelig Meyling, A. Grunsven, R. van, Herder, J., LaHaye, M., Norren, E. van, Reemer, M., Santen, M. van, Turnhout, C. van, Vaessen, A., WallisDeVries, M. (2022). Actualisatie soorten voor beleid in Noord-Holland. Rapportnummer VS2022.022, De Vlinderstichting, Wageningen.

Hollands Kroon (2016). De Omgevingsvisie Hollands Kroon. Gemeente Hollands Kroon.

Hollands Kroon (2020). Deltaplan Biodiversiteit. Gemeente Hollands Kroon.

Kapteyn, K. (1995). Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu. (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Den Haag.

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland. (2017). Versterking stiltegebiedenbeleid Noord-Holland. In opdracht van Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2016). Structuurvisie Noord-Holland 2040. Kwaliteit door veelzijdigheid. Vastgesteld door PS, 21 juni 2010. Inclusief actualisatie september 2015, vastgesteld door PS, 1. Haarlem, Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2018). Omgevingsvisie NH2050 Balans tussen economische groei en leefbaarheid. Haarlem, Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2019a). Provinciale Ruimtelijke Verordening, maart 2019. Haarlem, Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2019b). Programma Natuurontwikkeling 2020-2024, november 2019. Haarlem, Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2020a). Bijzonder Provinciaal Landschap 32 landschappen en kernkwaliteiten. Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland. (2020b). Omgevingsverordening NH2020.

Swaay, C. van, Drukker, D., Epe, M., Grunsven, R. van, Klaarmond, M., Kranenbarg, J., Norren, E. van, Reemer, M., Santen, M. van & Vaessen, A. (2020). Soorten voor beleid in Noord-Holland. Rapportnummer VS2020.042, De Vlinderstichting, Wageningen.

8.2 Websites

https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
https://bestanden.noord-holland.nl/internet/Onderwerpen/Natuur/nnn-wijzer/

https://www.bouwnatuurinclusief.nl.

https://www.hollandskroon.nl/ontwikkelingen/omgevingsvisie/

https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWeb/Viewer/

https://stadszaken.nl/artikel/5113/kabinet-maakt-regels-natuurinclusief-bouwen-voor-beschermde-vogels

Wet & regelgeving

https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885

https://www.natura2000.nl/

https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap

Soorten

https://www.floravannederland.nl

https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten

https://www.verspreidingsatlas.nl/vissen

https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

https://www.vogelatlas.nl

https://stats.sovon.nl/stats/soorten

https://www.waarneming.nl

https://www.ndff.nl

9 BIJLAGEN

Bijlage I: Vrijgestelde soorten per provincie

*Tabel 4. Overzicht opgenomen van de vrijgestelde soorten per provincie op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 1 januari 2024. x = vrijgestelde soort, (x1) = vrijstelling geldt in de periode juli tot en met september, (x2) = 15 augustus t/m 15 oktober, (x3) = maart-april en juli t/m november, (x4) = 15 aug t/m februari. * = vanaf 1 september 2024 niet meer vrijgesteld. Werkzaamheden met een effect op deze soorten zijn vanaf deze datum vergunningsplichtig,*

Soort˘ Provincie»	FR	GR	DR	OV	GL	UT	NH	ZH	FL	ZE	NB	LI
Aardmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing			x			x*		x				x
Dwergmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn												(x3)
Egel	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	x		x	x	x	x*	x	x	x		x	x
Hazelworm												(x1)
Hermelijn			x			x*		x				x
Huisspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	x	x	x	x	x	x*	x	x	x		x	x
Levendbarende hagedis												(x2)
Meerkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ondergrondse woelmuis	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x
Ree	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	x											(x4)
Tweekleurige bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x			x*		x				x
Wild zwijn											x	
Woelrat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Akte van ondertekening

Dit bewijsdocument bevat de gegevens van het ondertekenverzoek alsmede een audit log van het ondertekentraject welke de ondertekenaars van het document hebben doorlopen.

Algemene informatie

Document naam	000-Wrngrwrf Oostrtrp 1e ontwfase_Bijlagen_Bijlage 26 Ecologisch onderzoek (noord)	**Ondertekentermijn**	30 dagen
Document ID	a44290c8-7dd7-4d53-8440-04a779832e7b	**Aanbieder**	Gemeente Hollands Kroon
Aanmaakdatum	woensdag 28 oktober 2026 13:57 CET		

Ondertekenaar 1

Naam	[redacted]		
Verzoek verzonden	woensdag 28 oktober 2026 13:57 CET	**E-mail adres**	[redacted]@hollandskroon.nl
Document geopend	woensdag 28 oktober 2026 13:58 CET		
TAN verstuurd	woensdag 28 oktober 2026 13:58 CET	**Mobiel nummer vingerafdruk SHA-256**	d9d63e2f3a8f9e3843f0cb20a6b01fd4557012379da0b52b6a25b7dbf3d7eb78
TAN verificatie	woensdag 28 oktober 2026 13:59 CET		

Document ondertekend	woensdag 28 oktober 2026 13:59 CET

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 28-10-2026 13:59 CET
Document ID:
a44290c8-7dd7-4d53-8440-04a779832e7b